Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

P8_TA(2019)0073

Vienotā tirgus, uzņēmumu konkurētspējas un Eiropas statistikas programma ***I

Eiropas Parlamenta 2019. gada 12. februāra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Vienotā tirgus, uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu, konkurētspējas un Eiropas statistikas programmu un atceļ Regulu (ES) Nr. 99/2013, Regulu (ES) Nr. 1287/2013, Regulu (ES) Nr. 254/2014, Regulu (ES) Nr. 258/2014, Regulu (ES) Nr. 652/2014 un Regulu (ES) 2017/826 (COM(2018)0441 – C8-0254/2018 – 2018/0231(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2020/C 449/37)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2018)0441),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 43. panta 2. punktu, 168. panta 4. punkta b) apakšpunktu un 114., 173. un 338. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0254/2018),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2018. gada 17. oktobra atzinumu ([1]),

— ņemot vērā Reģionu komitejas 2018. gada 5. decembra atzinumu ([2]),

— ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,

— ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ziņojumu un Ekonomikas un monetārās komitejas, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas un Budžeta komitejas atzinumus (A8-0052/2019),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

([1]) OV C 62, 15.2.2019., 40. lpp.
([2]) OV C 86, 7.3.2019., 259. lpp.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

P8_TC1-COD(2018)0231

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2019. gada 12. februārī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/…, ar ko izveido Vienotā tirgus, uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu, konkurētspējas un Eiropas statistikas programmu un atceļ Regulu (ES) Nr. 99/2013, Regulu (ES) Nr. 1287/2013, Regulu (ES) Nr. 254/2014, Regulu (ES) Nr. 258/2014, Regulu (ES) Nr. 652/2014 un Regulu (ES) 2017/826

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā

43. panta 2. punktu, 168. panta 4. punkta b) apakšpunktu, 114. pantu, 173. pantu un 338. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([2]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([3]),

tā kā:

(1) Iekšējais tirgus ir Savienības stūrakmens. Jau kopš pirmsākumiem tas devis nozīmīgu ieguldījumu izaugsmē, konkurētspējā un nodarbinātībā. Tas radījis jaunas iespējas un apjomradītus ietaupījumus Eiropas uzņēmumiem, jo īpaši mikrouzņēmumiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), un stiprinājis to rūpniecisko konkurētspēju***, un tam būtu jāturpina sniegt vienlīdz liels labums visiem iedzīvotājiem***. Iekšējais tirgus ir veicinājis darbvietu radīšanu un patērētājiem piedāvājis plašākas izvēles iespējas par zemākām cenām***, vienlaikus garantējot piedāvāto preču un pakalpojumu augstāku kvalitāti***. Tas vēl aizvien darbojas kā virzītājspēks ***lielākas tirgus integrācijas un*** spēcīgākas, līdzsvarotākas un taisnīgākas ekonomikas veidošanā. ***Laikā, kad pasaulē palielinās globalizācija,*** iekšējais tirgus ir viens no Savienības lielākajiem sasniegumiem un vērtīgākais aktīvs, ~~laikā, kad pasaulē palielinās globalizācija~~ ***kā arī pamatelements sekmīgas pārejas nodrošināšanā uz resursu ziņā efektīvu, energoefektīvu un ilgtspējīgu ekonomiku, lai reaģētu uz pieaugošo spiedienu, ko rada klimata pārmaiņas***. **[Am. 1]**

(2) Iekšējam tirgum ir pastāvīgi jāspēj pielāgoties strauji mainīgai digitālās revolūcijas un globalizācijas videi. Jauna digitālo inovāciju ēra joprojām sniedz iespējas ***un priekšrocības ekonomikā un ikdienas dzīvē, jo īpaši*** uzņēmumiem un privātpersonām, rada jaunus produktus un uzņēmējdarbības modeļus, taču vienlaikus ir izaicinājums attiecībā uz regulējumu un izpildi***, un patērētāju aizsardzību un drošumu***. **[Am. 2]**

(3) Iekšējā tirgus darbības pamatu veido pamatīgs Savienības tiesību aktu kopums. Konkrētāk, tie reglamentē konkurētspēju, ***savstarpēju atzīšanu,*** standartizāciju, patērētāju tiesību aizsardzību, tirgus uzraudzību un pārtikas piegādes ķēdes regulējumu, taču arī nosaka noteikumus uzņēmējdarbībai, tirdzniecībai un finanšu darījumiem, kā arī tādas godīgas konkurences veicināšanai, kura nodrošina iekšējā tirgus darbībai nepieciešamos vienlīdzīgos konkurences apstākļus***, sniedzot labumu patērētājiem un uzņēmumiem***. **[Am. 3]**

([1]) OV C 62, 15.2.2019., 40. lpp..
([2]) OV C 86, 7.3.2019., 259. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta 2019. gada 12. februāra nostāja.

(4) Tomēr ***joprojām pastāv un turklāt rodas jauni nepamatoti, diskriminējoši un nesamērīgi*** šķēršļi iekšējā tirgus netraucētai darbībai ~~joprojām pastāv, turklāt rodas jauni~~. Noteikumu pieņemšana ir tikai pirmais solis — ne mazāk svarīgi ir arī nodrošināt to iedarbīgumu. ***Uzņēmumu un patērētāju iespējas ierobežo pastāvošo noteikumu neatbilstoša piemērošana, šķēršļi preču un pakalpojumu brīvai apritei un zems pārrobežu publiskā iepirkuma līmenis. Šādu šķēršļu novēršana*** galu galā šis ir jautājums par iedzīvotāju uzticēšanos Savienībai un tās spējai panākt rezultātus, kā arī spējai radīt izaugsmi un darbvietas, turklāt aizsargājot sabiedrības intereses. **[Am. 4]**

(5) Pašlaik ir vairākas programmas Savienības darbībai tādās jomās kā uzņēmumu~~(tostarp~~, ***jo īpaši mikrouzņēmumu un*** mazo un vidējo uzņēmumu) konkurētspēja, patērētāju tiesību aizsardzība, patērētāji un ~~tiešie lietotāji~~ ***galalietotāji*** un finanšu pakalpojumu politikas veidošana, kā arī pārtikas piegādes ķēde. Dažas papildu aktivitātes ir finansētas tieši no iekšējā tirgus budžeta pozīcijām. Ir jāracionalizē un jāizmanto sinerģija starp dažādām darbībām un jāparedz elastīgāks***, pārredzamāks, vienkāršāks*** un dinamiskāks satvars tādu aktivitāšu finansēšanai, kuru mērķis ir ~~iespējami izmaksefektīvi~~ panākt labi funkcionējošu iekšējo tirgu. Tāpēc jāizveido jauna programma, kas apvieno aktivitātes, kuras iepriekš finansētas saskaņā ar šīm citām programmām un citām attiecīgām budžeta pozīcijām***, ņemot vērā pieredzi, kas gūstama no jau pastāvošu programmu īstenošanas***. Programmā***, izvairoties no pārklāšanās ar saistītajām Savienības programmām un darbībām,*** būtu jāietver arī jaunas iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot iekšējā tirgus funkcionēšanu. **[Am. 5]**

(6) Eiropas statistikas izstrādi, sagatavošanu un izplatīšanu reglamentē atsevišķa Eiropas Statistikas programma, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 99/2013 ([1]). Lai Eiropas statistikas sagatavošanā un izplatīšanā nodrošinātu nepārtrauktību, jaunajā Programmā būtu jāiekļauj arī aktivitātes, kuras aptver ***pašreizējā*** Eiropas Statistikas programma, nodrošinot satvaru Eiropas statistikas ***vākšanai, kā arī*** izstrādei, apkopošanai***, pareizai lietošanai, piemērošanai*** un izplatīšanai. Ar jauno Programmu Eiropas statistikai būtu jāiedibina tāds finansēšanas satvars, lai būtu iegūstama ~~augsti kvalitatīva~~ ***augstas kvalitātes***, salīdzināma un drošticama ~~Eiropai veltīta~~ statistika, ***tostarp tādās jomās kā tirdzniecība un migrācija, uz kuru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. pantu*** varētu balstīties Savienības ~~rīcībpolitiku~~ ***politikas nostādņu*** izstrāde, īstenošana, pārraudzība un izvērtēšana. **[Gr. 6]**

(7) Tāpēc ir lietderīgi izveidot ~~iekšējā~~ ***Vienotā*** tirgus ***programmu, lai stiprinātu iekšējo tirgu un uzlabotu tā darbību tādās jomās kā*** uzņēmumu, ~~tostarp~~ ***jo īpaši*** mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu, ~~konkurentspējas~~ ***konkurētspēja un ilgtspēja, standartizācija, tirgus uzraudzība, patērētāju aizsardzība, pārtikas piegādes ķēde*** un Eiropas ~~statistikas programmu~~ ***statistika*** ("Programma"). Programma būtu jāsagatavo uz ***septiņu gadu ilgu*** darbības laiku ~~septiņi gadi~~, proti, no 2021. līdz 2027. gadam. **[Gr. 7]**

(8) Programmai būtu jāatbalsta iekšējā tirgus pareizas darbības pamatā esošo Savienības tiesību aktu izstrāde, īstenošana un izpilde. Programmai būtu jāatbalsta tādu piemērotu apstākļu radīšana, kas nodrošinātu rīcības iespējas visiem iekšējā tirgus dalībniekiem: uzņēmumiem, iedzīvotājiem (tostarp patērētājiem ***un darbiniekiem***), pilsoniskajai sabiedrībai un publiskajām varas iestādēm. Šajā nolūkā Programmai būtu jānodrošina uzņēmumu, ~~sevišķi MVU~~ ***jo īpaši mikrouzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu, tostarp tūrisma jomā***, konkurētspēja ***un ilgtspēja***, kā arī jāatbalsta patērētāju tiesību aizsardzības un drošuma noteikumu ***un vides un sociālo standartu*** izpilde un jāveido uzņēmumu un privātpersonu izpratne, nodrošinot pareizos instrumentus, ***atbilstīgu informāciju un palīdzību,*** zināšanas un kompetenci, ar kuru palīdzību pieņemt rūpīgi pārdomātus lēmumus un vairāk piedalīties Savienības ~~rīcībpolitikas~~ ***politikas*** veidošanā. Turklāt Programmai būtu jācenšas uzlabot regulatīvo un administratīvo sadarbību, jo īpaši izmantojot ***apmācības programmas,*** paraugprakses apmaiņu, veidojot zināšanu un kompetenču bāzes,

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 99/2013 (2013. gada 15. janvāris) par Eiropas statistikas programmu 2013.–2017. gadam (OV L 39, 9.2.2013., 12. lpp.).

tostarp izmantojot stratēģisku publisko iepirkumu. Programmai būtu arī jāatbalsta tādu ~~augsti kvalitatīvu~~ ***augstas kvalitātes*** starptautisko standartu izstrāde, kuri ir Savienības tiesību aktu īstenošanas pamatā. Šis darbs ietver arī standartu noteikšanu finanšu pārskatu un revīzijas jomā, tādējādi dodot ieguldījumu Savienības kapitāla tirgu ~~caurredzamībā~~ ***pārredzamībā*** un labā funkcionēšanā un ieguldītāju aizsardzības uzlabošanā. Programmai būtu jāatbalsta noteikumu izstrāde un standartu noteikšana, arī nodrošinot pēc iespējas plašāku visu ieinteresēto personu iesaistīšanos. Vienam no Programmas mērķiem vajadzētu būt arī atbalstīt Savienības tiesību aktu īstenošanu un izpildi, augstā līmenī nodrošinot cilvēka, dzīvnieku un augu veselību pārtikas piegādes ķēdē un dzīvnieku labturības uzlabošanu. **[Gr. 8]**

(9) Mūsdienīgs iekšējais tirgus***, kas balstīts uz taisnīguma, pārredzamības un savstarpējas uzticēšanās principiem,*** veicina konkurenci un sniedz labumu patērētājiem, uzņēmumiem un darbiniekiem. Labāk izmantojot pastāvīgā attīstībā esošā iekšējā pakalpojumu tirgus potenciālu, Eiropas uzņēmumiem vajadzētu būt vieglāk radīt jaunas darbvietas un paplašināties ārpus robežām, kā arī lielākā klāstā piedāvāt pakalpojumus par labākām cenām, turklāt patērētājiem un darbiniekiem saglabājot augstus standartus. Lai to sasniegtu, Programmai būtu jāpalīdz ***uzlabot iekšējā tirgus norišu, tostarp jaunu tehnoloģiju attīstības radītās ietekmes, uzraudzību, konstatēt un*** novērst atlikušos ***nepamatotos, diskriminējošos un nesamērīgos*** šķēršļus un nodrošināt tādu tiesisko ***regulējumu***, kurā ir vieta jauniem inovatīviem uzņēmējdarbības modeļiem***, tostarp sadarbīgās ekonomikas modeļiem un sociālajai uzņēmējdarbībai, vienlaikus nodrošinot augsta līmeņa sociālo aizsardzību, arī uzņēmējiem***. **[Gr. 9]**

(10) Izmantojot preventīvus mehānismus, pieņemot kopīgus noteikumus ***un standartus,*** un — kur Savienības noteikumu nav — piemērojot savstarpējas atzīšanas principu, normatīvie šķēršļi iekšējā tirgū ir novērsti daudziem rūpnieciskiem ražojumiem. Jomās, kurās Savienības tiesību aktu nav, ir savstarpējās atzīšanas princips, kas nozīmē, ka precēm, kuras tiek likumīgi tirgotas vienā dalībvalstī, ir brīva aprite un tās var pārdot citā dalībvalstī***, ja vien attiecīgajai dalībvalstij nav pamata iebilst pret šo preču tirdzniecību un ja šāds ierobežojums nav diskriminējošs, ir balstīts uz leģitīmiem sabiedrības interešu mērķiem, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 36. pantā vai atzīts Tiesas judikatūrā, un atbilst sasniedzamajam mērķim.*** Tomēr uzņēmumu piekļuvi citu dalībvalstu tirgiem apgrūtina savstarpējās atzīšanas neadekvāta piemērošana***, piemēram, nepamatoti vai nesamērīgi ierobežojumi***. Par spīti preču tirgus augstajai integrētībai šādi tiek zaudētas iespējas ekonomikai kopumā. ***Pārskatot Regulu (ES) Nr. xxx/2018 par savstarpēju atzīšanu, tiks stimulēti ekonomikas ieguvumi šajā jomā.*** Tāpēc Programmai būtu jācenšas uzlabot savstarpējās atzīšanas piemērošanu preču jomā***, pilnībā izmantojot tās potenciālu,*** un samazināt tirgū ieviestu nelikumīgu un neatbilstīgu preču skaitu***, piedāvājot mērķtiecīgu izpratnes veidošanu un apmācību, atbalstot produktu informācijas punktus, veicinot kompetento iestāžu ciešāku sadarbību savstarpējās atzīšanas jomā un stiprinot tirgus uzraudzību***. **[Gr. 10]**

(11) Jaunas tiesiskās un izpildes problēmas attiecas uz strauji mainīgu digitālās revolūcijas vidi un ir saistītas ar tādiem jautājumiem kā kiberdrošība, ***datu aizsardzība un privātums,*** lietu internets vai mākslīgais intelekts ***un ar to saistītie ētikas standarti***. Nodarīta kaitējuma gadījumā būtiski nepieciešami ir stingri noteikumi par preču drošumu ***un skaidrība attiecībā uz*** atbildību***, kā arī noteikumu stingra piemērošana***, lai nodrošinātu ~~tīcībpolitiskus~~ ***politiskus*** risinājumus, kas Eiropas iedzīvotājiem, tostarp patērētājiem un uzņēmumiem, dod iespēju šādus noteikumus izmantot. Tāpēc Programmai vajadzētu veicināt inovāciju stimulējoša Savienības ražojumatbildības režīma ātru pielāgošanu un ***labāku*** izpildi***, vienlaikus garantējot lietotāju drošumu un drošību***. **[Gr. 11]**

(12) Savienības tiesību aktiem neatbilstīgu preču laišana tirgū ~~atbilstīgu preču ražotājus atbīda sliktākās pozīcijās un var apdraudēt~~ ***apdraud Savienības iedzīvotājus un*** patērētājus ***neatkarīgi no tā, vai preces tiek laistas tirgū, izmantojot tradicionālus vai elektroniskus līdzekļus, un vai tās ražotas Savienībā vai tiek ievestas no trešām valstīm***. ~~Daudzi~~ ***Uzņēmēji, kuri tirgo atbilstīgus ražojumus, saskaras ar konkurenci, ko izkropļo*** uzņēmēji***, kuri neievēro noteikumus*** vai nu nepietiekamu zināšanu dēļ, vai apzināti, lai iegūtu konkurences priekšrocības~~, neievēro noteikumus~~. Tirgus uzraudzības iestādēm bieži vien nepietiek finansiālo līdzekļu un to darbība apstājas pie valsts

robežas, turpretim uzņēmēji tirgojas Savienības vai pat pasaules mērogā. Konkrētāk, e-komercijas gadījumā tirgus uzraudzības iestādēm ir ļoti grūti atklāt no trešām valstīm importētus neatbilstīgus ražojumus, noteikt atbildīgo ~~juridisko personu~~ ***tiesību subjektu*** šo valstu jurisdikcijā ***un veikt risku novērtējumus vai drošības pārbaudes, jo nav iespējama fiziska piekļuve ražojumiem***. Tādēļ Programmai būtu jātiecas nostiprināt ražojumu atbilstību, ~~nodrošinot pareizus stimulus~~ ***stiprinot tirgus uzraudzību, paredzot skaidrus, pārredzamus un vispusīgus noteikumus*** uzņēmējiem***, uzlabojot informētību par piemērojamajiem Savienības noteikumiem attiecībā uz ražojumu drošumu, pastiprinot atbilstības pārbaudes, tostarp sistemātiski pārbaudot ražojumu paraugus, kas pārstāv ievērojamu daļu no katra tirgū laisto ražojumu veida, un veicot tirgus uzraudzības iestāžu organizētus kontrolpirkumus, kā arī*** veicinot ciešāku pārrobežu sadarbību starp izpildiestādēm. Programmai būtu arī jāpalīdz konsolidēt līdzšinējo tirgus uzraudzības aktivitāšu satvaru, rosināt dažādu dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādes uz kopīgām darbībām, uzlabot informācijas apmaiņu un veicināt tirgus uzraudzības aktivitāšu konverģenci un ciešāku integrāciju***, jo īpaši nodrošinot, ka tiek stingri piemēroti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/858 ([1]) ieviestie jaunie noteikumi, lai izvairītos no tā, ka Eiropas iedzīvotājiem tiek tirgoti neatbilstīgi ražojumi. Tādējādi Programmai būtu jāstiprina tirgus uzraudzības iestāžu spējas visā Savienībā un jāveicina lielāka dalībvalstu vienādība, nodrošinot to, ka iekšējais tirgus sniedz vienlīdz lielu labumu ekonomiskās labklājības un ilgtspējīgas izaugsmes ziņā, vienlaikus pielāgojoties dalībvalstu īpašajām vajadzībām.*** **[Gr. 12]**

(13) Ražojumu drošums ir kopīgas rūpes. Atbilstības izvērtēšanas struktūras verificē, vai pirms laišanas tirgū ražojumi atbilst drošuma prasībām. Tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi, lai atbilstības novērtēšanas struktūras būtu uzticamas un kompetentas. Savienība ir ieviesusi atbilstības novērtēšanas struktūru akreditācijas sistēmu, kas verificē to kompetenci, objektivitāti un neatkarību. ***Taču Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008*** ([2]) ***dalībvalstu līmenī ir īstenota ļoti atšķirīgi. Šīs atšķirības pastāv ne tikai attiecībā uz tirgus uzraudzības iestāžu kompetenču sadalījumu, bet arī attiecībā uz iekšējās koordinācijas mehānismiem valsts līmenī, tirgus uzraudzībai atvēlēto finanšu resursu izlietojuma līmeni, tirgus uzraudzības stratēģijām un pieejām, kā arī pilnvarām attiecībā uz neatbilstīgiem ražojumiem un sankciju apmēru pārkāpuma gadījumā, tādējādi izraisot Savienības saskaņošanas tiesību aktu sadrumstalotu izpildi. Šī sadrumstalotība ir novedusi pie tā, ka tirgus uzraudzība dažās valstīs ir stingrāka nekā citās, potenciāli samazinot tiesību aktu atturošo ietekmi un radot nevienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem dažās dalībvalstīs un preču drošuma līmeņa nelīdzsvarotību visā Savienībā.*** Pašlaik galvenais izaicinājums ir saglabāt akreditācijas sistēmas atbilstību jaunākajiem sasniegumiem un nodrošināt, ka visā Savienībā tā tiek piemērota vienādi stingri. Tāpēc Programmai būtu jāatbalsta pasākumi, kas nodrošinātu, lai atbilstības novērtēšanas struktūras joprojām atbilst normatīvo aktu prasībām, ***jo īpaši izmantojot trešās puses veiktu novērtējumu nolūkā uzlabot objektīvas un neatkarīgas procedūras,*** un pilnveidotu Eiropas akreditācijas sistēmu, jo īpaši jaunās ~~tīrībpolitiskās~~ ***politiskās*** jomās, ***atbalstot pārbaužu un sankciju vienveidību, kā arī*** Eiropas sadarbību akreditācijai (EA), kas minēta Regulas (EK) Nr. 765/2008 14. pantā. **[Gr. 13]**

(14) ***E-tirdzniecības attīstība varētu radīt zināmas problēmas saistībā ar tiešo lietotāju veselības un drošuma aizsardzību pret neatbilstīgiem ražojumiem.*** Kopš attīstījušies tiešsaistes tirdzniecības un tūrisma pakalpojumi, patērētāju tirgiem nav robežu, tāpēc ir svarīgi nodrošināt, lai patērētāji, kas Savienībā dzīvo pastāvīgi, varētu izmantot ~~pienācīgu~~ ***līdzvērtīgu*** aizsardzību, importējot preces un pakalpojumus, ko piedāvā trešās valstīs bāzēti uzņēmēji. Tāpēc Programmai vajadzētu dot iespēju atbalstīt sadarbību ar attiecīgajām struktūrām trešās valstīs, kuras ir Savienības galvenie tirdzniecības partneri***, saistībā ar informācijas apmaiņu par neatbilstīgiem ražojumiem, par jaunākajām zinātniskajām norisēm un jaunām tehnoloģijām, par jaunajiem riskiem un citiem ar kontroles darbībām saistītiem aspektiem***. **[Gr. 14]**

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/858 (2018. gada 30. maijs) par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK (OV L 151, 14.6.2018., 1. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

(15) Publisko iepirkumu publiskās iestādes izmanto, lai nodrošinātu publiskā sektora līdzekļu lietderīgāku izmantošanu un palīdzētu veidot inovatīvāku, ilgtspējīgāku, iekļaujošāku un konkurētspējīgāku iekšējo tirgu***, tostarp gadījumos, kad tas atbilst piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, piemērojot arī citus kritērijus, nevis vienkārši zemāko cenu vai rentabilitāti, cita starpā ņemot vērā kvalitātes, vides, godīgas tirdzniecības un sociālos aspektus un veicinot lielas infrastruktūras iepirkumu konkursu sadalīšanu daļās***. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/23/ES ([1]), 2014/24/ES ([2]) un 2014/25/ES ([3]) publisko iestāžu, uzņēmumu, kā arī iedzīvotāju, tostarp patērētāju interesēs nosaka tiesisko ***regulējumu*** attiecībā uz integrāciju un rezultatīvu publiskā iepirkuma tirgu darbību, kuri pārstāv 14 % no Savienības iekšzemes kopprodukta. ***Pareizi īstenoti publiskā iepirkuma noteikumi ir būtisks instruments, ar ko tiek stiprināts vienotais tirgus un veicināta Savienības uzņēmumu izaugsme un darbvietu skaita pieaugums.*** Tāpēc Programmai būtu jāatbalsta pasākumi, kas nodrošina: stratēģiskā publiskā iepirkuma plašāku izmantošanu, publiskā iepirkuma profesionalizāciju, ~~labāku~~ MVU ~~piekļuvi~~ ***un mikrouzņēmumu piekļuves*** iepirkuma tirgiem ~~caurredzamības~~ ***atvieglošanu un uzlabošanu, jo īpaši sniedzot konsultatīvus pakalpojumus un nodrošinot apmācību***, ***pārredzamības***, godprātības un labāku datu vairošanu, iepirkuma digitālās pārveides izvēršanu un kopīgu iepirkumu veicināšanu, kopā ar dalībvalstīm nostiprinot partnerības pieeju, tostarp ar īpašu IT rīku izstrādi uzlabojot datu vākšanu un datu analīzi, atbalstot apmaiņu ar pieredzi un labu praksi, ***nodrošinot atbilstību Eiropas un starptautiskajiem standartiem,*** sniedzot konsultācijas, cenšoties noslēgt izdevīgus tirdzniecības nolīgumus, stiprinot sadarbību starp valstu iestādēm un sākot pilotprojektus. **[Gr. 15]**

(16) Lai sasniegtu Programmas mērķus un atvieglotu iedzīvotāju dzīvi un uzņēmumu darbību, nepieciešams ieviest uz lietotāja vajadzībām orientētus ~~augsti kvalitatīvus~~ ***augstas kvalitātes*** publiskos pakalpojumus, kuri aizvien vairāk ir orientēti uz digitalizāciju un pilnīgu pieejamību, un turpināt atbalstīt centienus e-pārvaldes jomā, vienlaikus nodrošinot pienācīgu datu aizsardzību un privātumu. Tas nozīmē, ka valsts pārvaldes iestādēm būs jāsāk izmantot jaunas, ***novatoriskākas*** metodes, ~~jālikvidē~~ ***lai likvidētu*** barjeras starp dažādām to administrāciju daļām, un jāiesaistās šo publisko pakalpojumu līdzradīšanā, tostarp kopā ar iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Bez tam nepārtrauktais un pastāvīgais pārrobežu aktivitāšu pieaugums iekšējā tirgū nozīmē, ka ~~nepieciešams sagādāt atjauninātu informāciju~~ ***ir vajadzīga piekļuve atjauninātai, precīzai un viegli saprotamai informācijai*** par uzņēmumu un iedzīvotāju tiesībām, kā arī ~~skaidrojumus~~ ***skaidrojumi*** par administratīvajām formalitātēm***, turklāt šīs formalitātes ir nepieciešams vienkāršot***. Aizvien vajadzīgāk kļūst arī sniegt juridiskas konsultācijas un palīdzēt risināt pārrobežu problēmas. Turklāt ir nepieciešams veidot vienkāršas un efektīvas saiknes starp valstu administrācijām, ***atbalstīt valsts iestādes šo mērķu sasniegšanā,*** kā arī izvērtēt, kā iekšējais tirgus faktiski darbojas. ***Esošajiem iekšējā tirgus pārvaldības instrumentiem jau ir būtiska nozīme minēto mērķu sasniegšanas veicināšanā. Šajā sakarībā — un lai neatpaliktu no tehnoloģiju un tirgus attīstības, kā arī lai risinātu jaunās tiesiskās un izpildes problēmas, Programmai būtu jāatbalsta iekšējā tirgus pārvaldības instrumentu kvalitātes, pamanāmības, pārredzamības un uzticamības uzlabošana.*** Tāpēc Programmai, lai uzlabotu iedzīvotāju ikdienas dzīvi un uzņēmumu spēju veikt pārrobežu tirdzniecību, ***cita starpā*** būtu jāatbalsta šādi spēkā esoši iekšējā tirgus pārvaldības instrumenti: portāls "Tava Eiropa", kam būtu jākļūst par topošās "Vienotās digitālās vārtejas" mugurkaulu, "Tavs Eiropas padomdevējs", SOLVIT, Iekšējā tirgus informācijas ~~pakalpojumu dienests~~ ***sistēma*** un vienotā tirgus rezultātu ~~tablo~~ ***apkopojums***. **[Gr. 16]**

(17) Programmai būtu jāatbalsta Savienības tiesiskā satvara izstrāde uzņēmējdarbības tiesību un korporatīvās pārvaldības jomā, kā arī līgumtiesību jomā, lai — turklāt nodrošinot aizsardzību uzņēmuma darbības skartajām ieinteresētajām personām — uzņēmējdarbību***, jo īpaši MVU uzņēmējdarbību,*** padarītu efektīvāku un konkurētspējīgāku un lai būtu iespējams reaģēt uz jauniem ~~ricībpolitiskiem~~ ***politiskiem*** izaicinājumiem. Tai būtu arī jānodrošina attiecīgā acquis pienācīga izvērtēšana, īstenošana un izpilde, jāinformē ieinteresētās struktūras, jāpalīdz tām un jāveicina informācijas apmaiņa šajā jomā. Programmai turklāt būtu jāatbalsta Komisijas iniciatīvas, kas atbalsta skaidra un pielāgota datu ekonomikas un inovācijas tiesiskā ~~satvara~~ ***regulējuma*** izstrādi. Minētās iniciatīvas ir nepieciešamas, lai uzlabotu

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

juridisko noteiktību attiecībā uz līgumtiesībām un ārpuslīgumiskajām tiesībām, jo īpaši attiecībā uz atbildību un ētiku tādu jauno tehnoloģiju kontekstā, kā lietu internets, mākslīgais intelekts, robotika, 3D druka. Programmai vajadzētu būt vērstai uz datos balstītas uzņēmējdarbības attīstības veicināšanu***, vienlaikus nodrošinot augsta līmeņa aizsardzību privātumam***, jo no šīs ekonomikas lielā mērā būs atkarīgs Savienības ekonomikas stāvoklis pasaules mēroga konkurencē. **[Gr. 17]**

(18) Programmai būtu jāveicina arī, ka dalībvalstis pareizi un pilnīgi īsteno un piemēro Savienības tiesisko satvaru nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanā un terorisma finansēšanas novēršanā, kā arī turpmāko rīcībpolitiku izstrāde jaunu problēmjautājumu risināšanai šajās jomās. Tai būtu jāatbalsta arī attiecīgas tādu Eiropas nozīmes starptautisko organizāciju darbības, kā, piemēram, Eiropas Padomes Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas pasākumu un terorisma finansēšanas apkarošanas izvērtēšanas ekspertu komiteja.

(19) Iekšējā tirgus īstenošana un attīstība finanšu pakalpojumu, finanšu stabilitātes un kapitāla tirgu savienības jomā, ieskaitot ilgtspējīgas finanses, lielā mērā ir atkarīga no Savienības veiktajiem uz pierādījumiem balstītas rīcībpolitikas pasākumiem. Lai sasniegtu šo mērķi, Komisijai būtu aktīvi jāiesaistās pastāvīgā finanšu tirgu un finansiālās stabilitātes pārraudzībā, novērtējot Savienības tiesību aktu īstenošanu dalībvalstīs, izvērtējot spēkā esošo tiesību aktu piemērotību noteiktajiem mērķiem, nosakot iespējamās darbības jomas, kurās rodas jauni riski, un pastāvīgi iesaistot ieinteresētās personas visā rīcībpolitikas ciklā. Šādas aktivitātes balstās uz analīžu sagatavošanu, pētījumiem, mācību materiāliem, aptaujām, atbilstības novērtēšanām, izvērtēšanām un statistiku, kā arī IT sistēmām un komunikāciju rīkiem.

(20) Ņemot vērā, ka ~~iekšējais tirgus, kā noteikts 3. pantā~~ ***LESD*** ~~Savienību, ietver sistēmu~~ ***ir paredzēta noteikumu sistēma***, kas nodrošina neizkropļotu konkurenci ***iekšējā tirgū***, Programmai būtu ~~jāatbalsta~~ ***jāsekmē*** Savienības konkurences politika, ~~tīkli un sadarbība~~ ***uzlabojot*** un ***stiprinot sadarbību*** ar ~~plašāku ieinteresēto personu grupu saziņā un skaidrojumos par tiesībām, ieguvumiem un pienākumiem Savienības konkurences politikas sakarā.~~ ***Eiropas Konkurences tīklu un*** valstu iestādēm un tiesām, ***šajā nolūkā cita starpā stiprinot starptautisko sadarbību,*** kā arī ~~saikne~~ ***informējot un skaidrojot Savienības konkurences politikā paredzētās tiesības, ieguvumus un pienākumus. Programmai jo īpaši būtu jāpalīdz Komisijai uzlabot tās veikto tirgus norišu analīzi un novērtēšanu, cita starpā plaši izmantojot nozaru pētījumus un sistemātiski apmainoties*** ar ***rezultātiem un paraugpraksi Eiropas Konkurences tīklā. Tam būtu jāpalīdz nodrošināt godīgu konkurenci un vienlīdzīgus konkurences apstākļus, tostarp starptautiskā līmenī, un jārada iespējas uzņēmumiem, jo īpaši MVU, un patērētājiem, lai tie varētu gūt labumu no vienotā tirgus.*** **[Gr. 18]**

(21) Programmai jo īpaši jārisina būtiskās sekas, ko konkurencei un iekšējā tirgus darbībai izraisa pastāvīgās pārmaiņas ekonomikas un uzņēmējdarbības vidē, konkrētāk, datu apjoma eksponenciālais pieaugums un lietošana, ņemot vērā, ka uzņēmumi un to konsultanti aizvien biežāko izmanto mākslīgo intelektu***, lielos datus, algoritmus*** un citus IT rīkus. Svarīgi arī, lai Programma atbalstītu tīklus un ~~sadarbību~~ ***plašāku un dziļāku saikņu veidošanu*** ar dalībvalstu iestādēm un tiesām, ņemot vērā, ka neizkropļota konkurence un iekšējā tirgus darbība ir izšķirīgi atkarīga no šo subjektu rīcības. Konkurences politikai ir īpaša nozīme tāda iespējama iekšējam tirgum nodarīta kaitējuma nepieļaušanā, kas izriet no pretkonkurences rīcības aiz Savienības robežām, tāpēc Programmai attiecīgā gadījumā būtu jāatbalsta arī sadarbība ar trešo valstu iestādēm. Visbeidzot, jāpaplašina informēšanas pasākumi, lai vēl vairāk iedzīvotāju un uzņēmumu varētu pilnībā izmantot godīgas konkurences apstākļus iekšējā tirgū. ***Jo īpaši ir nepieciešams ar pilsoniskās sabiedrības grupu iesaistes un attiecīgo tieši skarto ieinteresēto personu palīdzību nodemonstrēt Eiropas iedzīvotājiem Savienības konkurences politikas sniegtos taustāmos ieguvumus***. **[Gr. 19]**

(22) Ir ārkārtīgi svarīgi stiprināt Eiropas uzņēmumu konkurētspēju ***un ilgtspēju***, vienlaikus nodrošinot patiesi vienlīdzīgus konkurences apstākļus un atvērtu un konkurētspējīgu iekšējo tirgu. MVU ir Eiropas ekonomikas dzinējspēks, kas veido 99 % no visiem Eiropas uzņēmumiem, ~~dod~~ ***nodrošina*** divas trešdaļas darbvietu un ~~vērā~~

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

~~ņemami~~ ***ievērojami*** sekmē tādu jaunu ***kvalitatīvu*** darbvietu ~~rašanos~~ ***radīšanu visās nozarēs***, kurām ir reģionāla un vietēja dimensija***, un tādējādi sekmē sociālo kohēziju. MVU ir būtiska nozīme centienos īstenot enerģētikas pārkārtošanu un sasniegt no Parīzes nolīguma izrietošos Savienības mērķus klimata jomā. Tāpēc Programmai būtu jāpalielina to spēja izstrādāt videi draudzīgus augstas kvalitātes ražojumus un pakalpojumus un jāatbalsta to centieni palielināt resursefektivitāti saskaņā ar principu "energoefektivitāte pirmajā vietā". Tādējādi Programma arī palīdz uzlabot Savienības MVU konkurētspēju globālajā tirgū.*** **[Gr. 20]**

(23) Lai saņemtu finansējumu, atrastu prasmīgu darbaspēku, atvieglotu administratīvo slogu, izmantotu radošumu un ieviestu inovācijas, piekļūtu tirgiem un veicinātu darbību internacionalizāciju, MVU sastopas ar kopīgiem izaicinājumiem, kas lielākus uzņēmumus neietekmē tādā pašā mērā. Programmai šādas tirgus nepilnības būtu jārisina proporcionāli, vienlaikus neradot nepamatotus konkurences kropļojumus iekšējā tirgū. ***Programmai jo īpaši būtu jārada atbilstoši apstākļi, lai ražošanas procesos ieviestu tehnoloģisko un organizatorisko inovāciju, pievēršot uzmanību specifiskiem MVU veidiem, piemēram, mikrouzņēmumiem, uzņēmumiem, kas nodarbojas ar amatniecību, pašnodarbinātām personām, brīvo profesiju pārstāvjiem un sociālās ekonomikas uzņēmumiem. Uzmanība būtu jāveltī arī potenciālajiem uzņēmējiem, jaunpienācējiem uzņēmējiem, gados jauniem uzņēmējiem un sievietēm uzņēmējām, kā arī citām konkrētām mērķa grupām, piemēram, vecāka gadagājuma cilvēkiem, migrantiem vai uzņēmējiem, kas pieder pie sociāli nelabvēlīgākā stāvoklī esošām vai neaizsargātām grupām, piemēram, personām ar invaliditāti.*** **[Gr. 21]**

(23a) Programmai būtu jāatbalsta un jāveicina inovācijas kultūra, attīstot ekosistēmu, kas spēj veicināt tādu jaunuzņēmumu, jo īpaši mikrouzņēmumu un inovatīvu MVU, izveidi un izaugsmi, kas spēj izturēt tādas vides izaicinājumus, kurā valda aizvien lielāka konkurence un vērojama aizvien straujāka uzņēmējdarbības attīstība. Lai būtiski pārveidotu inovāciju procesus, ir nepieciešams izveidot atvērtu inovācijas modeli ar pastiprinātu kopīgu pētniecību un zināšanu un intelektuālā īpašuma apmaiņu starp dažādām organizācijām. Tādēļ Programmai būtu jācenšas atbalstīt inovācijas procesu, iekļaujot jaunus sadarbīgus uzņēmējdarbības modeļus, kas vērsti uz tīklu veidošanu un zināšanu un resursu apmaiņu starporganizāciju kopienu satvarā. **[Gr. 22]**

(23b) Programmai šādas tirgus nepilnības būtu jārisina proporcionāli, īpašu uzmanību pievēršot darbībām, kas tiešā veidā dod labumu MVU un uzņēmumu tīkliem, un vienlaikus neradot nepamatotus konkurences kropļojumus iekšējā tirgū. **[Gr. 23]**

(24) Daudzas Savienības konkurētspējas problēmas ir saistītas ar MVU grūtībām piekļūt finansējumam, jo ***tiem trūkst informācijas,*** tie ne vienmēr var pierādīt savu kredītspēju, tiem ir nepietiekams nodrošinājums ***vai tie gluži vienkārši ir nepietiekami informēti par pastāvošajiem mehānismiem, kas ir izveidoti, lai atbalstītu to darbību ES, valstu vai vietējā līmenī***. Papildu sarežģījumus attiecībā uz finansējumu rada ***mikrouzņēmumu mazais izmērs un*** MVU vajadzība saglabāt konkurētspēju, iesaistoties, piem., digitalizācijas, internacionalizācijas un inovācijas darbībās un attīstot sava darbaspēka prasmes. Ierobežota piekļuve finansējumam negatīvi ietekmē uzņēmumu izveidi un izveidoto uzņēmumu izaugsmes un dzīvotspējas rādītājus, kā arī jaunpienācēju uzņēmēju gatavību pārņemt ekonomiski dzīvotspējīgus uzņēmumus mantošanas gadījumā. **[Gr. 24]**

(25) Lai pārvarētu šīs tirgus nepilnības un nodrošinātu, ka MVU turpina pildīt savas funkcijas kā Savienības ekonomikas konkurētspējas pamats ***un ilgtspējīgas ekonomikas dzinējspēks***, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem vajadzīgs papildu atbalsts ar parāda un pašu kapitāla instrumentiem; šis atbalsts jāparedz ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu […] ([1]) izveidotā fonda InvestEU MVU sadaļā. Aizdevumu garantiju mehānisms, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1287/2013 ([2]) ***ir izveidots bijušās programmas COSME satvarā***, ir pierādījis, ka tam ir pievienotā vērtība, un gaidāms, ka ~~tam būs pozitīva ietekme uz~~ ***tas pozitīvi ietekmēs*** vismaz 500 000 MVU; tā pēctecību nodrošinās mehānisms, kas tiks izveidots fonda InvestEU MVU sadaļā. ***Lielāka uzmanība būtu jāpievērš labākai saziņai un publiskām kampaņām, ar kurām tiktu vairota potenciālo labumguvēju informētība par Programmas pieejamību MVU. Lai veicinātu izpratni par Savienības veiktajām***

([1]) COM(2018)0439.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1287/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido Uzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas programmu (COSME) (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1639/2006/EK (OV L 347, 20.12.2013., 33. lpp.)..

MVU atbalsta darbībām, darbībās, kuras pilnībā vai daļēji finansē no Programmas, tostarp izmantojot starpniekus, būtu jāiekļauj Eiropas emblēma (karogs) un īsa norāde par to, ka atbalsts tiek sniegts no programmas COSME. **[Gr. 25]**

(26) Programmas rīcībpolitikas mērķi tiks īstenoti arī, izmantojot finanšu instrumentus un budžeta garantiju, kas paredzēti fonda InvestEU MVU sadaļā. ***Fonda InvestEU MVU sadaļā būtu jāparedz centrāls visaptverošs kontaktpunkts, kas sniegtu informāciju par Programmu ikvienā no dalībvalstīm, lai palielinātu līdzekļu pieejamību MVU un to informētību par šiem līdzekļiem.*** Tirgus neveiksmju vai suboptimālu ieguldījumu jomas situāciju risināšanai finansiālais atbalsts būtu jāizmanto samērīgi, un darbībām nevajadzētu dublēt vai izspiest no tirgus privāto finansējumu vai izkropļot konkurenci iekšējā tirgū***, un būtu skaidri jāpiedāvā papildināmība un labāka sinerģija ar citām Eiropas programmām***. Darbībām vajadzētu būt ar uzskatāmu Eiropas pievienoto vērtību. **[Gr. 26]**

(26a) Fonda InvestEU atbalstītajām darbībām, izmantojot ES vai dalībvalstu apakšstruktūru līdzekļus, nevajadzētu dublēt vai aizstāt privāto finansējumu, nedz arī kropļot konkurenci iekšējā tirgū, bet, ņemot vērā jau pastāvošās vietējās valsts un privātās garantijas sistēmas, tām būtu jāveicina to integrācija šajās sistēmās, par svarīgāko mērķi nosakot to, ka tiek uzlaboti un paplašināti faktiskie ieguvumi galasaņēmējiem, kas ir MVU Ieteikuma 2003/361/EK [1] nozīmē, lai panāktu pasākumu patiesu papildināmību. **[Gr. 27]**

(26b) Papildus finansējuma pieejamībai izšķiroša nozīme ir arī prasmju pieejamībai, jo cita starpā vadības prasmes un zināšanas ir ļoti nozīmīgi faktori, lai MVU varētu piekļūt esošajiem līdzekļiem, ieviest inovācijas, konkurēt un augt. Tāpēc saskaņā ar fondu InvestEU paredzētā finanšu instrumentu īstenošana būtu jāpapildina ar pienācīgu mentorēšanas un apmācības sistēmu izstrādi un uz zināšanām balstītu uzņēmējdarbības pakalpojumu sniegšanu. **[Gr. 28]**

(27) Programmai būtu jānodrošina iedarbīgs atbalsts MVU visā to dzīvesciklā***, sniedzot palīdzību no projekta sagatavošanas līdz komercializācijai un piekļuvei tirgum, kā arī veicinot uzņēmumu tīklu izveidi***. Tās pamatā vajadzētu būt unikālajām zināšanām un iegūtajām speciālajām zināšanām attiecībā uz MVU un rūpniecības ***un ekonomikas un uzņēmējdarbības*** nozarēm, kā arī lielajai pieredzei darbā ar Eiropas, nacionāla un reģionāla līmeņa ieinteresētajām personām. Šim atbalstam būtu jābalstās uz ~~sekmīgo~~ pieredzi, kas gūta Eiropas Biznesa atbalsta tīklā, kurš kā vienas pieturas aģentūra palīdz MVU vienotajā tirgū un ārpus tā uzlabot konkurētspēju un attīstīt uzņēmējdarbību. Šis tīkls plāno turpināt sniegt pakalpojumus citu Savienības programmu, piemēram, programmas "Apvārsnis 2020", vārdā, izmantojot šo programmu finansiālos resursus. ***Tam būtu arī jāatbalsta MVU pārstāvju organizācijas līdzdalības uzlabošana tādu vienotā tirgus politikas iniciatīvu izstrādē kā publiskais iepirkums, standartizācijas procesi un intelektuālā īpašuma režīmi. Tīklam būtu arī jāpalielina darbību skaits, sniedzot mērķtiecīgākus padomus MVU, izstrādājot projektus un atbalstot tīklu veidošanu un tehnoloģisko un organizatorisko pāreju. Tīklam būtu arī jāuzlabo sadarbība un sakari ar citiem konsultāciju centriem, kas izveidoti digitālajā programmā un fondā InvestEU attiecībā uz piekļuvi finansējumam. Tīklā veicamajām darbībām, kuras paredzētas MVU, būtu arī jātiecas nodrošināt augstas kvalitātes pakalpojumus visā Eiropā, īpašu uzmanību pievēršot darbības jomām un Savienības ģeogrāfiskajām daļām, kurās tīkli un starpnieku ieinteresētās personas negūst gaidītos rezultātus.*** Par rīku, ar kura palīdzību jaunpienācēji uzņēmēji vai mērķtiecīgi topošie uzņēmēji varētu iegūt uzņēmējdarbības ***un vadības*** pieredzi no viņiem piemeklēta pieredzējuša uzņēmēja no citas valsts, tādējādi gūstot iespēju nostiprināt savas uzņēmējdarbības spējas, joprojām vajadzētu saglabāt arī jauno uzņēmēju ***veiksmīgo*** mentorēšanas shēmu ***"Erasmus jaunajiem uzņēmējiem"***. Programmai būtu jācenšas attīstīt un paplašināt savu ģeogrāfisko pārklājumu un tādējādi, attiecīgā gadījumā papildinot citas Savienības iniciatīvas, uzņēmējiem plašākā klāstā piedāvāt piemērotu kontaktu iespējas. ***Lai palielinātu uzņēmējdarbības iniciatīvu veicināšanas pievienoto vērtību, īpaša uzmanība būtu jāpievērš mikrouzņēmumiem un tiem, kas vismazāk guvuši labumu no esošās programmas, un vietām, kurās uzņēmējdarbības kultūras attīstība joprojām ir ļoti zemā līmenī un saskaras ar lielākiem šķēršļiem. Būtu pēc iespējas jācenšas panākt līdzekļu pietiekami ģeogrāfiski līdzsvarotu sadalījumu.*** **[Gr. 29]**

---

[1] Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikums par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

(27a) ***Būtu jāīsteno lielāki centieni, lai samazinātu administratīvo slogu un palielinātu programmu pieejamību nolūkā samazināt izmaksas, ar ko MVU un mikrouzņēmumi saskaras sarežģītā pieteikumu iesniegšanas procesa un dalības prasību dēļ. Dalībvalstīm arī būtu jāapsver iespēja izveidot vienotu informācijas centru, kas funkcionētu kā vienots kontaktpunkts uzņēmumiem, kuri ir ieinteresēti izmantot Savienības līdzekļus. Izvērtēšanas procedūrai vajadzētu būt pēc iespējas vienkāršākai un ātrākai, lai būtu iespējams laikus izmantot Programmas piedāvātos ieguvumus.*** **[Gr. 30]**

(28) Stratēģisks MVU konkurētspējas atbalsta un paplašināšanas instruments ir klasteri, jo tie piedāvā uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi***, palielina rūpniecības un pakalpojumu ilgtspējīgu attīstību, kā arī stiprina reģionu ekonomisko attīstību, radot kvalitatīvas darbvietas***. Lai paātrinātu MVU izaugsmi, kopīgajām klasteru iniciatīvām būtu jāsasniedz kritiskā masa. Savienojot specializētās ekosistēmas, klasteri mazajiem un vidējiem uzņēmumiem rada jaunas iespējas uzņēmējdarbībai un tos labāk iekļauj Eiropas un pasaules mēroga stratēģiskajās vērtībķēdēs. Atbalsts būtu jāpiešķir starpvalstu partnerību stratēģiju izstrādei un tādu kopīgu darbību īstenošanai, ko atbalsta Eiropas Klasteru kopdarbības programma (*ECCP*). Ilgtspējīga partnerību veidošana būtu jāveicina, turpinot finansēšanu, ja ir sasniegti starpposma mērķrādītāji attiecībā uz sniegumu un līdzdalību. Tiešais atbalsts MVU ar klasteru organizāciju starpniecību būtu jānovirza šādām vajadzībām: progresīvo tehnoloģiju, jaunu uzņēmējdarbības modeļu~~, mazoglekļa~~ un ~~resursu ziņā lietderīgāku~~ risinājumu ieviešana, radošums un dizains, prasmju uzlabošana, talantu piesaiste, uzņēmējdarbības akcelerācija un internacionalizācija. Būtu jāpiesaista arī citi specializētie MVU atbalsta aktori, lai veicinātu rūpniecības pārveidi un pārdomātas specializācijas stratēģiju īstenošanu. Programmai tādējādi vajadzētu veicināt izaugsmi un veidot saiknes ar Savienības (digitālās) inovācijas centriem, kā arī ar kohēzijas politikas un "Apvārsnis Eiropa" ieguldījumiem. Būs iespējams izpētīt arī sinerģiju ar programmu *Erasmus*. **[Gr. 31]**

(28a) ***Programma var sekmēt attiecību veicināšanu un/vai uzlabošanu starp mikrouzņēmumiem, MVU un universitātēm, pētniecības centriem un citām iestādēm, kas iesaistītas zināšanu veidošanā un izplatīšanā. Šāda saikne varētu palīdzēt uzlabot uzņēmumu spēju risināt stratēģiskās problēmas, ko rada jaunā starptautiskā vide.*** **[Gr. 32]**

(28b) ***MVU, ņemot vērā to mazāko izmēru, saskaras ar īpašiem šķēršļiem izaugsmei, un tiem ir lielas grūtības dažu savu saimniecisko darbību palielināšanā un paplašināšanā. Savienība ir sniegusi atbalstu, lai pastiprinātu darbības, kas vērstas uz inovāciju pētniecībā, galvenokārt izmantojot MVU instrumentu un nesen Eiropas Inovācijas padomes izmēģinājuma projektu programmas "Apvārsnis 2020" ietvaros. Pamatojoties uz MVU instrumenta darba metodēm un pieredzi, vienotā tirgus programmai būtu arī jāsniedz atbalsts MVU darbību paplašināšanai papildus jaunajai EIC, īpašu uzmanību pievēršot progresīvajai inovācijai programmā "Apvārsnis Eiropa". Paplašinot MVU darbības saskaņā ar šo programmu, galvenā uzmanība būtu jāpievērš, piemēram, tam, lai palīdzētu MVU paplašināties, izmantojot komercializēšanu, internacionalizāciju un tirgus virzītas iespējas.*** **[Gr. 33]**

(29) Radošums un inovācijas***, tehnoloģiskā un organizatoriskā pārveide, uzlabota ražošanas procesu ilgtspēja, jo īpaši resursu un energoefektivitātes ziņā,*** ir būtiski svarīgi Savienības rūpniecības vērtībķēžu konkurētspējai. Kā ***uzņēmējdarbības un*** rūpniecības ***nozaru*** modernizācijas katalizatori tie veicina gudru, integrējošu un ilgtspējīgu izaugsmi. Tomēr to plašāka izmantošana MVU joprojām nav pietiekami liela. Tāpēc Programmai būtu jāatbalsta mērķorientēti pasākumi, tīkli un partnerības, lai radošuma rosinātas inovācijas notiktu visos rūpniecības vērtībķēdes posmos. **[Gr. 34]**

(29a) ***Atzīstot, ka programmas "Apvārsnis 2020" MVU instruments ir ārkārtīgi sekmīgi funkcionējis uzņēmējiem gan 1. posma, gan 2. posma dotācijās, palīdzot MVU attīstīties un virzīt savas biznesa idejas, kā arī veikt testēšanu un izstrādāt prototipus. Lai gan atlases process jau tā ir ļoti stingrs, daudzus ļoti labus projektus vienalga nav***

iespējams finansēt nepietiekamu finanšu resursu dēļ. Īstenošana Mazo un vidējo uzņēmumu izpildaģentūras (EASME) ietvaros ir bijusi ļoti efektīva. Minētā programma ir orientēta uz augsto tehnoloģiju projektiem, savukārt šīs Programmas metodika būtu jāpaplašina, ietverot visu veidu izvērses MVU. **[Gr. 35]**

(29b) MVU paredzētajām darbībām vajadzētu būt vērstām arī uz nozarēm, kurām raksturīgs ievērojams izaugsmes un sociālais potenciāls un liela MVU proporcija. Tūrisms ir viena no Savienības ekonomikas nozarēm, kas sniedz būtisku devumu Savienības IKP un kur darbojas galvenokārt MVU. Savienībai būtu jāturpina un jāpalielina darbības šīs nozares īpatnību atbalstam. **[Gr. 36]**

(30) Iekšējā tirgū svarīga nozīme ir Eiropas standartiem. Standarti ir ļoti svarīgi uzņēmumu (jo īpaši MVU) konkurētspējas nodrošināšanai. Tie ir arī būtisks instruments Savienības tiesību aktu un ~~rīcībpolitikas~~ ***politikas virzienu*** atbalstam vairākās tādās nozīmīgās jomās kā ~~enerģētika~~ ***enerģētikas pārkārtošana***, klimata pārmaiņas ***un vides aizsardzība***, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, resursu ilgtspējīga izmantošana ***un reciklēšana***, inovācija, ražojumu drošums, patērētāju tiesību aizsardzība, darba ņēmēju drošība un darba apstākļi, ***kā arī*** iedzīvotāju novecošana, tādējādi pozitīvi ietekmējot sabiedrību kopumā. ***Tomēr, kā liecina pieredze, ir vajadzīgi uzlabojumi attiecībā uz standartu izstrādes ātrumu un savlaicīgumu un lielāki centieni būtu jāpieliek, lai labāk iesaistītu visas attiecīgās ieinteresētās personas, arī patērētāju pārstāvjus***. **[Gr. 37]**

(31) Eiropas standartizācijas darbības reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 ([1]), un tās tiek īstenotas ar ilglaicīgu publiskā un privātā sektora partnerību, kas ir ļoti svarīgi, lai sasniegtu minētajā regulā izvirzītos, kā arī Savienības standartizācijas politiku vispārīgo un nozaru mērķus.

(32) Iekšējā tirgus darbībai, rezultatīvai ~~kapitāla~~***finanšu*** tirgu darbībai, kā arī finanšu pakalpojumu ~~integrēto tirgu~~ ***integrētā tirgus*** īstenošanai ***banku savienības un*** kapitāla tirgus savienības kontekstā būtiski nepieciešams ir labi funkcionējošs kopīgs finanšu pārskatu satvars. **[Gr. 38]**

(33) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002 ([2]), Starptautiskie finanšu pārskatu standarti (SFPS), ko pieņēmusi Starptautisko Grāmatvedības standartu Padome, un saistītās interpretācijas, ko izdevusi SFPS interpretācijas komiteja, ir jāiestrādā Savienības tiesībās, lai tos piemērotu uzņēmumiem, kuru vērtspapīri Savienībā tiek kotēti regulētā tirgū, ja vien SFPS atbilst minētajā regulā noteiktajiem kritērijiem, arī prasībai, ka pārskatiem ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES ([3]) 4. panta 3. punktā, un tiem jāsniedz labums Eiropas sabiedrības interesēm. Šādi starptautiski grāmatvedības standarti ir jāizstrādā, izmantojot caurredzamu un demokrātiski atbildīgu procesu. Tādēļ SFPS ir viens no nozīmīgākajiem elementiem iekšējā tirgus darbībā, un tātad Savienība ir tieši ieinteresēta nodrošināt, lai SFPS izstrādes un apstiprināšanas procesā tiktu iegūti tādi standarti, kas atbilst iekšējā tirgus tiesiskā satvara prasībām. Tādēļ ir svarīgi iedibināt attiecīgus SFPS fonda finansēšanas pasākumus.

(34) Ņemot vērā Eiropas Finanšu pārskatu padomdevēju grupas (*EFRAG*) nozīmi novērtēšanā par to, vai SFPS atbilst Savienības tiesību aktu prasībām un rīcībpolitikai, kā tas noteikts Regulā (EK) Nr. 1606/2002, Savienībai ir arī jānodrošina stabila *EFRAG* finansēšana un tādējādi jāpiešķir tai līdzekļi. *EFRAG* tehniskais darbs būtu jāorientē uz Komisijas tehnisku konsultēšanu par SFPS apstiprināšanu, kā arī uz pienācīgu līdzdalību šādu SFPS izstrādes procesā, un būtu jānodrošina, ka starptautisko standartu noteikšanas procesā tiek pienācīgi ņemtas vērā Savienības intereses. Šajās interesēs būtu jāietver jēdziens "prudenciāla pieeja", jāsaglabā prasība sniegt patiesu un skaidru priekšstatu, kā noteikts Direktīvā 2013/34/ES, un jāaizsargā Eiropas sabiedrības intereses, kā noteikts Regulā (EK) Nr. 1606/2002, ņemot vērā SFPS ietekmi uz finanšu stabilitāti un ekonomiku. Lai korporatīvo pārskatu izstrādē veicinātu inovācijas

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1606/2002 (2002. gada 19. jūlijs) par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu (OV L 243, 11.9.2002., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

un paraugprakses attīstību, Eiropas Finanšu pārskatu padomdevēju grupā (*EFRAG*) būtu jāizveido arī Eiropas Korporatīvo pārskatu laboratorija. Šajā forumā uzņēmumi un ieguldītāji var dalīties ar paraugpraksi, it īpaši nefinanšu pārskatu un ilgtspējības pārskatu jomā.

(35) Obligātās revīzijas jomā Pārraudzības grupa — starptautiska struktūra, kas atbildīga par Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (*IFAC*) pārvaldības reformas pārraudzību, — 2005. gadā izveidoja Sabiedrības interešu Uzraudzības padomi (*PIOB*). *PIOB* uzdevums ir pārraudzīt procesu, kura rezultātā tiek pieņemti starptautiskie revīzijas standarti (SRS), kā arī citas sabiedrisko interešu darbības, ko veic *IFAC*. Starptautiskos revīzijas standartus var pieņemt piemērošanai Savienībā jo īpaši ar nosacījumu, ka tie ir izstrādāti atbilstīgā procesā, ar publisku pārraudzību un pārredzamā veidā, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/43/EK ([1]) 26. pantā. Ņemot vērā SRS ieviešanu Savienībā un *PIOB* svarīgo uzdevumu nodrošināt šo standartu atbilstību Direktīvas 2006/43/EK prasībām, ir svarīgi nodrošināt attiecīgus *PIOB* finansēšanas pasākumus.

(36) Savienība, atbalstot un papildinot dalībvalstu ~~rīcībpolitikas~~ ***politikas virzienus*** tā, lai mēģinātu nodrošināt to, ka iedzīvotāji, darbodamies kā patērētāji, var visā pilnībā izmantot iekšējā tirgus priekšrocības, un, to darot, bauda pienācīgu ar konkrētu darbību palīdzību nodrošinātu drošību un juridisko un ekonomisko interešu aizsardzību, palīdz nodrošināt augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni un to, lai galvenā uzmanība iekšējā tirgū būtu pievērsta patērētājiem un viņu iespējām rīkoties kā pilntiesīgiem tirgus dalībniekiem. Savienībai ir arī jānodrošina, lai patērētāju un ražojumu drošuma tiesību akti visur tiktu pareizi un vienādi īstenoti un lai uzņēmumiem iekšējā tirgū būtu vienlīdzīgi apstākļi ar godīgu konkurenci. Turklāt ir nepieciešams sniegt patērētājiem vairāk rīcības iespēju, mudināt viņus veikt ilgtspējīgas ***un apzinātas*** izvēles un palīdzēt viņiem šo izvēļu veikšanā, tādējādi līdzdarbojoties tādas ilgtspējīgas, energoefektīvas, resursefektīvas ekonomikas veidošanā, kas būtu arī aprites ekonomika. **[Gr. 39]**

(37) Programmai būtu jātiecas palielināt patērētāju, uzņēmumu, pilsoniskās sabiedrības un varas iestāžu izpratni par Savienības tiesību aktiem patērētāju un drošuma jomā un dot patērētājiem un tos pārstāvošajām organizācijām iespējas rīkoties valstu un Savienības līmenī, proti, atbalstot Eiropas Patērētāju organizāciju (*BEUC*), kas ir sen izveidota un atzīta NVO, kura pārstāv patērētāju intereses saistībā ~~ar visām attiecīgajām~~ ***visiem attiecīgajiem*** Savienības ***politikas virzieniem*** ~~rīcībpolitikām~~, un Eiropas Apvienību patērētāju pārstāvības koordinēšanai standartizācijā (*ANEC*), kas pārstāv patērētāju intereses saistībā ar standartizācijas jautājumiem. Līdztekus īpaša uzmanība būtu jāpievērš jaunajām tirgus vajadzībām attiecībā uz ilgtspējīga patēriņa veicināšanu un ~~mazaizsargātības novēršanu~~, un ***jo īpaši darbībām ar mērķi risināt ražojumu plānotā nolietojuma jautājumu un novērst neaizsargātību,*** kā arī ***problēmas, ko izraisa*** ekonomikas ~~digitalizācijas~~ ***digitalizācija, saistītie produkti, lietu internets, mākslīgā intelekta un algoritmu izmantošana*** vai ~~jaunu~~ ***jaunie*** patēriņa ~~modeļu~~ ***modeļi*** un uzņēmējdarbības ~~modeļu izraisītām problēmām~~ ***modeļi, proti, sadarbīgā ekonomika un sociālās uzņēmējdarbība***. Programmai būtu jāatbalsta~~, ka tiek izstrādāta attiecīga informācija par tirgiem, rīcībpolitikas problēmjautājumiem, aktuālajiem jautājumiem~~ ***attiecīgas tirgus informācijas izstrāde***, ***tostarp darbības ar mērķi uzlabot ražojumu izsekojamību visā piegādes ķēdē***, ***kvalitātes standartus visā Savienībā, kā arī risināt ražojumu divējādas kvalitātes problēmu***, ***politikas problēmjautājumus, aktuālus jautājumus*** un ***mainīt*** uzvedību, kā arī ***jāatbalsta*** Savienības patēriņa tirgu rezultātu pārskatu publicēšana. **[Gr. 40]**

(38) Programmai būtu jāatbalsta valstu kompetentās iestādes, tostarp tās, kas atbildīgas par ražojumu drošuma pārraudzību un sadarbojas jo īpaši bīstamām precēm paredzētajā Savienības ātrās brīdināšanas sistēmā. Tai arī būtu jāatbalsta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/95/EK ([2]) un Regulas (EK) Nr. 765/2008 izpilde attiecībā uz patērētāju tiesību aizsardzību un ražojumu drošumu, kā arī jāatbalsta Patērētāju tiesību aizsardzības sadarbības

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/43/EK (2006. gada 17. maijs), ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK (OV L 157, 9.6.2006., 87. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/95/EK (2001. gada 3. decembris) par produktu vispārēju drošību (OV L 11, 15.1.2002., 4. lpp.).

tīkls un starptautiskā sadarbība starp attiecīgajām iestādēm trešās valstīs un Savienībā. Programmai būtu jātiecas visiem patērētājiem un tirgotājiem nodrošināt ***lētu*** piekļuvi kvalitatīvai strīdu izšķiršanai ārpustiesas kārtībā un strīdu izšķiršanai tiešsaistē, kā arī informācijai par ***dalības procesu*** tiesiskās aizsardzības ~~iespējām~~***pasākumos***. **[Gr. 41]**

(39) ***Programmai būtu jāatbalsta arī*** Eiropas Patērētāju centru tīkls, kas palīdz patērētājiem gūt labumu no Savienības patērētāju tiesībām, tiešsaistē vai ceļojuma laikā, pērkot preces un pakalpojumus, kas tiek piedāvāti pāri robežām iekšējā tirgū un Eiropas Ekonomikas zonā. ***Šis*** 30 centrus apvienojošais tīkls, kuru jau vairāk nekā desmit gadus kopīgi finansē Savienības patērētāju tiesību aizsardzības programmas, ir apliecinājis savu pievienoto vērtību, nostiprinot patērētāju un tirgotāju uzticēšanos iekšējam tirgum. Šis tīkls saņem vairāk nekā 100 000 patērētāju pieprasījumu gadā un ar preses un tiešsaistes informatīvo pasākumu starpniecību uzrunā miljoniem iedzīvotāju. Tas ir viens no vērtīgākajiem iedzīvotāju atbalsta tīkliem Savienībā; lielākā daļa tā centru ir arī kontaktpunkti tādu iekšējā tirgus tiesību aktu jautājumos kā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK ([1]), un un šā tīkla izvērtējumā ir uzsvērts, ka svarīgi ir turpināt tā darbību***. Eiropas Patērētāju centru tīkls var būt arī nozīmīgs informācijas avots par apgrūtinājumiem un problēmām, ar ko patērētāji saskaras vietējā līmenī, un šāda informācija ir būtiska Savienības politikas veidošanai un patērētāju interešu aizsardzībai. Tādēļ Programmai būtu jādod iespēja veidot un uzlabot sinerģiju starp patērētāju pārstāvību vietējā un Savienības līmenī, lai uzlabotu patērētāju interešu aizstāvību.*** Ir arī nodoms, ka tīkls izstrādās vienošanās par savstarpīgumu ar līdzīgām struktūrām trešās valstīs. **[Gr. 42]**

(40) Savienības patērētāju un tirgvedības tiesību atbilstības pārbaude, ko Komisija veica 2017. gada maijā, atklāja nepieciešamību uzlabot noteikumu izpildes nodrošināšanu un atvieglot tiesisko aizsardzību gadījumos, kur patērētāju tiesību aizsardzības noteikumu pārkāpumi kaitējuši patērētājiem. Tā rezultātā Komisija 2018. gada aprīlī pieņēma "Uz patērētājiem orientētu jauno kursu", lai cita starpā nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret patērētājiem iekšējā tirgū attiecībā uz ***pārrobežu lietām, piemēram, neatbilstīgu ražojumu pārdošanu mehānisko transportlīdzekļu nozarē, ražojumu*** divējādas kvalitātes standartiem ***vai tādu pasažieru problēmām, kuri nonākuši grūtībās liela skaita lidojumu atcelšanas dēļ***, panāktu stingrāku izpildes spēju dalībvalstīs, uzlabotu ražojumu ***drošību***, pastiprinātu starptautisko sadarbību un pavērtu jaunas iespējas tiesību aizsardzības jomā, jo īpaši izmantojot tiesīgo iestāžu pārstāvības prasības. Programmai vajadzētu būt vērstai uz to, lai atbalstītu patērētāju ~~rīcībpolitiku~~ ***politiku*** ar šādiem pasākumiem: izpratnes ~~uzlabošana~~ ***veicināšana***, zināšanu palielināšana, ~~darbībspējas~~ ***spēju*** veidošana, patērētāju organizāciju un patērētāju ***tiesību*** aizsardzības iestāžu apmaiņa ar paraugpraksi, kontaktu veidošana un tirgus izpētes attīstība, iekšējā tirgus darbībai attiecībā uz patērētājiem veltīto pierādījumu bāzes stiprināšana, IT sistēmas un saziņas līdzekļi, u. c. **[Gr. 43]**

(41) Iedzīvotājus jo īpaši ietekmē finanšu pakalpojumu tirgu darbība***, un tādēļ tie būtu plašāk jāinformē par attiecīgajām tiesībām, riskiem un ieguvumiem***. Tirgi ir būtisks iekšējā tirgus elements, un tiem vajadzīga stabils regulējuma un uzraudzības satvars, kurš ne tikai nodrošina finansiālu stabilitāti un ilgtspējīgu ekonomiku, bet arī augstā līmenī aizsargā patērētājus un citus finanšu pakalpojumu galalietotājus, tostarp privātos ieguldītājus, noguldītājus, apdrošināšanas polises turētājus, pensiju fondu dalībniekus un labumguvējus, individuālos akcionārus, aizņēmējus un MVU. Ir svarīgi palielināt to spēju līdzdarboties finanšu nozares politikas veidošanā. ***Programmai būtu jāpalīdz uzlabot*** to spēju līdzdarboties ***politikas veidošanā, tostarp sagatavojot un izplatot skaidru, pilnīgu un lietotājdraudzīgu informāciju par produktiem, kas tiek tirgoti finanšu tirgos***. **[Gr. 44]**

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.).

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

(42) Tāpēc Programmai būtu jāturpina atbalstīt īpašās darbības, uz kurām attiecas Spēju veidošanas programma 2017.–2020. gadam, ar ko pastiprina patērētāju un citu finanšu pakalpojumu tiešo lietotāju iesaistīšanos Savienības ~~rīcībpolitikas~~ ***politikas*** veidošanā, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/826 ([1]), kura turpināja 2012.–2017. gada izmēģinājuma programmu un sagatavošanas darbību. Tas nepieciešams, lai ~~rīcībpolitikas~~ ***politikas*** veidotājiem sagādātu tādu ieinteresēto personu viedokli, kas nav finanšu nozares profesionāļi, un nodrošinātu patērētāju un citu finanšu pakalpojumu ~~tiešo lietotāju~~ ***galalietotāju*** interešu labāku pārstāvību. ***Programmai būtu pastāvīgi jāpilnveido sava metodika un paraugprakse par to, kā palielināt patērētāju un finanšu pakalpojumu galalietotāju iesaistīšanos, lai noteiktu jautājumus, kas attiecas uz Savienības politikas veidošanu, un nodrošinātu patērētāju intereses finanšu pakalpojumu jomā.*** Tam ~~vajadzētu uzlabot~~ ***būtu jāuzlabo*** finanšu pakalpojumu ~~politiku~~ ***politika***, jo īpaši pateicoties labākai sabiedrības izpratnei par to, kādas problēmas ir saistītas ar finanšu regulējumu, un uzlabotai finanšpratībai. ***Šīs Programmas publiskie resursi būtu jākoncentrē uz to, kas ir svarīgi galalietotājiem, un jāizvairās no jebkāda veida tieša vai netieša finansiāla atbalsta komerciālām darbībām, ko piedāvā privāti finanšu uzņēmumi***. **[Gr. 45]**

(43) Pilotprojektā no 2012. līdz 2013. gadam un sagatavošanas darbībā no 2014. līdz 2016. gadam Komisija pēc ikgadēja atklāta uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus piešķīra dotācijas divām organizācijām. Šīs divas organizācijas ir *Finance Watch*, kas ar Savienības dotācijām tika izveidota 2011. gadā saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem kā starptautiska bezpeļņas apvienība, un *Better Finance*, kas izveidojusies 2009. gadā aizsāktu procesu rezultātā, esošām Eiropas akcionāru apvienībām vairākkārt reorganizējoties un mainot zīmolvārdus. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/826 izveidotā spēju veidošanas programma šīs divas organizācijas norāda par vienīgajām labumguvējām. Tāpēc šīs organizācijas jāturpina līdzfinansēt no Programmas. Tomēr ***minētā*** finansēšana būtu jāpārskata. ***Šajā sakarībā būtu jāatgādina, ka gadījumā, ja Spēju veidošanas programma un atbilstīgais finansējums tiek attiecināti arī uz laikposmu pēc 2020. gada un ja parādās citi iespējami labumguvēji, uzaicinājumam iesniegt pieteikumus vajadzētu būt atvērtam jebkurām citām organizācijām, kuras atbilst kritērijiem un dod ieguldījumu Programmas mērķu sasniegšanā, un tam jānotiek saskaņā ar Regulu (ES) 2017/826***. **[Gr. 46]**

(44) Lai ***aizsargātu patērētājus un lai*** iekšējais tirgus varētu efektīvi ***un netraucēti*** darboties, ar pārtikas ***un barības*** piegādes ķēdes starpniecību nepieciešams nodrošināt augstu veselības aizsardzības līmeni. Droša un ilgtspējīga ***lauksaimniecības un*** pārtikas piegādes ķēde ir sabiedrības un iekšējā tirgus priekšnoteikums. ***Kā liecina nesenie negadījumi, piemēram, 2017. gadā konstatētais ar fipronilu piesārņotu olu negadījums un 2013. gada skandāls ar zirga gaļu,*** pārrobežu veselības krīzes***, piemēram saistībā ar putnu gripu vai Āfrikas cūku mēri,*** un ar pārtiku saistīta sabiedrības izbīļa gadījumi traucē iekšējā tirgus darbību, ierobežojot personu un preču apriti un traucējot ražošanu. ***Ārkārtīgi svarīgi ir novērst pārrobežu veselības krīzes un ar pārtiku saistīta sabiedrības izbīļa gadījumus. Tādēļ Programmai būtu jāatbalsta konkrētas darbības, piemēram, ārkārtas pasākumu paredzēšana tādu krīzes un neparedzamu notikumu gadījumā, kas ietekmē dzīvnieku un augu veselību, un tāda mehānisma izveide, ar kuru var tieši piekļūt Savienības rezervei palīdzībai ārkārtas gadījumos, lai ātrāk, efektīvāk un iedarbīgāk novērstu ārkārtas situācijas.***. **[Gr. 47]**

(45) Savienības tiesību aktu vispārīgais mērķis attiecībā uz pārtikas piegādes ķēdi ir ~~palīdzēt~~ šajā ķēdē augstā līmenī ~~nodrošināt~~ ***garantēt*** cilvēka, dzīvnieku un augu veselību, atbalstīt dzīvnieku labturības standartu uzlabošanu, augstā līmenī aizsargāt patērētāju tiesības un nodrošināt to informētību un augstā līmenī aizsargāt vidi, tostarp saglabāt bioloģisko daudzveidību, turklāt gādājot par ilgtspējīgāku Eiropas pārtikas un barības ražošanu, ***samazinot pārtikas atkritumus,*** visā Savienībā paaugstinot ***produktu*** kvalitātes standartus, uzlabojot Savienības pārtikas un barības nozares konkurētspēju un veicinot darbvietu izveidi. **[Gr. 48]**

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/826 (2017. gada 17. maijs), ar ko izveido Savienības programmu laikposmam no 2017. gada līdz 2020. gadam, lai atbalstītu īpašas darbības, ar kurām pastiprina patērētāju un citu finanšu pakalpojumu galalietotāju iesaistīšanos Savienības politikas veidošanā finanšu pakalpojumu jomā (OV L 129, 19.5.2017., 17. lpp.).

(46) Ņemot vērā, ka ar augstu cilvēka, dzīvnieku un augu veselības līmeni pārtikas piegādes ķēdē saistītajām darbībām ir īpašs raksturs, šajā regulā jāparedz īpaši atbalsttiesīguma kritēriji dotāciju piešķiršanā un publiskā iepirkuma izmantošanā. Jo īpaši, atkāpjoties no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) ([1]) ("Finanšu regula"), un taisot izņēmumu tās principam par nepiemērošanu ar atpakaļejošu spēku, ārkārtas pasākumu steidzamības un neparedzamības dēļ šo pasākumu izmaksas būtu jāuzskata par attiecināmām izmaksām, un tajās būtu jāiekļauj arī izmaksas, kas radušās sakarā ar aizdomām par slimības sastopamību vai kaitīga organisma klātbūtni, ja vien minētā sastopamība vēlāk ir apstiprināta un paziņota Komisijai. Komisijai attiecīgas budžeta saistības būtu jāuzņemas un attiecināmo izdevumu maksājums jāveic pēc juridisko saistību parakstīšanas un pēc dalībvalstu iesniegto maksājuma pieteikumu novērtēšanas. Izmaksas arī būtu attiecināmas uz aizsardzības pasākumiem, kas veikti, ja, trešā valstī, dalībvalstī vai aizjūras zemēs un teritorijās esot sastopamām vai izvēršoties noteiktām dzīvnieku slimībām un zoonozēm, ir radies tiešs apdraudējums Savienības veselības statusam, kā arī attiecināmas uz aizsardzības pasākumiem vai citām attiecīgām darbībām, kas veiktas, lai Savienībā atbalstītu augu veselības statusu; **[Gr. 49]**

(47) ~~Dalībvalstu~~ ***Ņemot vērā arvien vairāk globalizētās pārtikas piegādes ķēdes, dalībvalstu*** veiktas oficiālas kontroles ir ***svarīgs*** instruments, kas nepieciešams, lai verificētu un pārraudzītu attiecīgo Savienības prasību īstenošanu, ievērošanu un izpildīšanu***, jo īpaši attiecībā uz lauksaimniecības un pārtikas produktiem, kas importēti no trešām valstīm***. Lai pārtikas piegādes ķēdē cilvēkiem, dzīvniekiem un augiem varētu uzturēt augstu drošības līmeni***, kā arī patērētāju uzticēšanos***, vienlaikus nodrošinot augsta līmeņa aizsardzību videi un dzīvnieku labturību, ir ļoti svarīgi, lai oficiālās kontroles sistēmas būtu rezultatīvas un efektīvas. Šādu kontroles pasākumu vajadzībām būtu jāatvēl Savienības finansiālais atbalsts. Konkrētāk, Savienības references laboratorijām vajadzētu būt tiesīgām uz finansiālu iemaksu, kas tām palīdzētu segt Komisijas apstiprinātu darba programmu īstenošanā radušās izmaksas. Turklāt oficiālo kontroļu rezultativitāte ir atkarīga arī no tā, vai kontroles iestāžu rīcībā ir labi apmācīts personāls, kam ir pienācīgas zināšanas par Savienības tiesību aktiem, tāpēc Savienībai būtu jāsniedz ieguldījums kompetento iestāžu organizētās mācībās un attiecīgās apmaiņas programmās. **[Gr. 50]**

(48) Eiropai veltītai augsti kvalitatīvai statistikai, kas izstrādāta, sagatavota un izplatīta saskaņā ar Eiropas Statistikas programmu, ir būtiska nozīme uz faktiem balstītu lēmumu pieņemšanā; Eiropas statistikai vajadzētu būt laikus pieejamai un būtu jāpalīdz īstenot Savienības rīcībpolitikas, kas atspoguļotas LESD, proti, pastiprināta un integrēta ekonomikas pārvaldība, sociālā, ekonomikas un teritoriālā kohēzija, ilgtspējīga attīstība, lauksaimniecības politika, Eiropas sociālā dimensija un globalizācija.

(49) Eiropas statistikai ir būtiska nozīme Savienības lēmumu pieņemšanā, kā arī Savienības iniciatīvu snieguma un ietekmes novērtēšanā. Tādēļ būtu jānodrošina pastāvīga Eiropai veltītas statistikas sniegšana un attīstība, izmantojot Savienības mēroga pieeju un skatījumā raugoties tālāk par iekšējo tirgu, lai aptvertu visas Savienības darbības un rīcībpolitikas jomas, turklāt dodot iespēju uzņēmumiem un iedzīvotājiem pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus.

(50) Ņemot vērā Eiropas Statistikas programmas horizontālo raksturu, uz to attiecas īpašas prasības, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 223/2009 ([2]) prasības, jo īpaši attiecībā uz statistikas principu ievērošanu, Eiropas statistikas sistēmas darbību un tās pārvaldību, tostarp lomu un uzdevumiem, kas uzticēti Eiropas statistikas sistēmas komitejai un Komisijai, statistikas darbību plānošanas izveidi un īstenošanu.

([1]) ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).***

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienu Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienu Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

(51) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 223/2009 Programma tikusi iesniegta iepriekšējai izskatīšanai Eiropas Statistikas sistēmas komitejā***, un tā būtu jāīsteno, nodrošinot efektīvu parlamentāro uzraudzību***. [Gr. 51]**

(52) Savienība un dalībvalstis ir apņēmušās ~~īstenot~~ apņēmušās ***pierādīt, ka ir līderi*** Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības ~~programmu~~ ***programma*** 2030. gadam ***īstenošanā***. Sekmējot 2030. gada programmas sasniegšanu, Savienība un dalībvalstis veicinās spēcīgāku, ilgtspējīgāku, iekļaujošāku, drošāku un pārtikušāku Eiropu. Programmai būtu jāpalīdz īstenot 2030. gada programmu, tostarp līdzsvarojot ilgtspējīgas attīstības ekonomiskos, sociālos un ~~vidiskos~~ ***vides*** aspektus***, šajā nolūkā uzņemoties skaidras un redzamas saistības DFS regulā un integrējot ilgtspējīgas attīstības mērķus, kā to paredz Eiropas Parlamenta 2018. gada 14. marta un 30. maija rezolūcijas par 2021.–2027. gada DFS***. **[Gr. 52]**

(53) Ņemot vērā to, cik svarīgi pret klimata pārmaiņām cīnīties atbilstoši Savienības saistībām īstenot Parīzes nolīgumu un Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus, Programmai būtu jāpalīdz klimata darbus maģistralizēt un sasniegt vispārēju mērķrādītāju, proti, 25 % no Savienības budžeta izdevumiem, kas paredzēti klimata mērķu sasniegšanai. Attiecīgās darbības tiks formulētas Programmas sagatavošanas un īstenošanas posmā un atkārtoti novērtētas attiecīgo izvērtēšanas un pārskatīšanas procesu gaitā.

(54) Šajā regulā ir noteikts Programmas finansējums, un tas Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadējās budžeta procedūras laikā ir galvenā atsauces summa tādā izpratnē, kā [*reference to be updated as appropriate according to the new inter-institutional agreement:* point 17 of the Interinstitutional Agreement of 2 December 2013 between the European Parliament, the Council and the Commission on budgetary discipline, on cooperation in budgetary matters and on sound financial management ([1])].

(55) Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu paredz, ka Programmas aptvertajās jomās norit sadarbība starp Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas valstīm, kuras ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībnieces, no otras puses. Būtu arī jāparedz, ka Programmā var piedalīties citas valstis, tostarp Savienības kaimiņvalstis un tādas valstis, kas ir iesniegušas pieteikumu kļūt par Savienības dalībvalstīm, kas ir kandidātvalstis vai kas pievienojas Savienībai. Turklāt saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par sadarbību statistikas jomā ([2]) Eiropas statistikas jomā Programmai vajadzētu būt atvērtai Šveicei.

(56) Trešās valstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstis, Savienības programmās var piedalīties sadarbības ietvaros, kura izveidota saskaņā ar EEZ līgumu, kas paredz programmas īstenot, saskaņā ar minēto līgumu pieņemot attiecīgu lēmumu. Trešās valstis var piedalīties, arī pamatojoties uz citiem juridiskiem aktiem. Šajā regulā būtu jāievieš īpašs noteikums, lai atbildīgajam kredītrīkotājam, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Eiropas Revīzijas palātai piešķirtu tiesības un piekļuvi, kas tiem vajadzīgi pilnīgai savas attiecīgās kompetences īstenošanai.

(57) Šai Programmai piemēro Finanšu regulu. Tajā ir izklāstīti noteikumi par Savienības budžeta izpildi, tostarp noteikumi par dotācijām, godalgām, iepirkumiem.

(58) Saskaņā ar iepriekšējām programmām un budžeta pozīcijām īstenotās darbības ir apliecinājušas, ka ir piemērotas un būtu jāsaglabā. Saskaņā ar Programmu ieviesto jauno pasākumu mērķis ir jo īpaši nostiprināt labi funkcionējošu iekšējo tirgu. Lai Programmas izpildē nodrošinātu lielāku vienkāršību un elastību un tādējādi labāk sasniegtu tās mērķus, darbības būtu jādefinē tikai kopējo, vispārīgo kategoriju jomā. Programmā būtu jāiekļauj arī to indikatīvo aktivitāšu saraksts, kas attiecas uz konkrētiem mērķiem konkurētspējas ***un patērētāju aizsardzības*** jomā, vai īpašas darbības, kas izriet no regulatīvām prasībām, piemēram, standartizācijas, ***tirgus uzraudzības,*** pārtikas piegādes ķēdes regulējuma un ~~Eiropai veltītas~~ ***Eiropas*** statistikas jomā. **[Gr. 53]**

([1]) OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.
([2]) OV L 90, 28.3.2006., 2. lpp.

(59) Ir nepieciešams konkretizēt noteiktas to subjektu kategorijas, kuri ir tiesīgi saņemt finansējumu, kā arī subjektus, kuri būtu tiesīgi saņemt finansējumu bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus.

(60) Ņemot vērā aizvien augošo pasaules ekonomikas***, tostarp digitālās ekonomikas,*** savstarpējo atkarību, Programmai būtu jāturpina nodrošināt iespēju konkrētās darbībās iesaistīt ārējus ekspertus, piemēram, trešo valstu amatpersonas, starptautisku organizāciju pārstāvjus vai ekonomikas dalībniekus. **[Gr. 54]**

(61) Ir nepieciešams norādīt īpašus kritērijus attiecībā uz līdzfinansēšanas noteikumiem un attiecināmajām izmaksām.

(62) Lai ņemtu vērā Komisijas apņēmību, kas pausta tās 2010. gada 19. oktobra paziņojumā "Par ES budžeta pārskatīšanu" ([1]), un lai saskaņotu un vienkāršotu finansēšanas programmas, ja ar paredzētajām darbībām saskaņā ar Programmu iecerēts sasniegt mērķus, kas dažādiem finansēšanas instrumentiem ir kopīgi, resursi būtu jāizmanto kopīgi ar citiem Savienības finansēšanas instrumentiem, tomēr novēršot divkāršu finansēšanu.

(63) Šai Programmai būtu jāveicina tas vispārējais atbalsts attālāko reģionu īpašajām vajadzībām un to integrācijai iekšējā tirgū, kuru nesen atkārtoti apstiprināja Komisijas paziņojums "Stiprāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem" ([2]).

(64) ~~Programmai būtu jāveicina sinerģija, vienlaikus novēršot pārklāšanos ar saistītajām Savienības programmām un pasākumiem~~. Darbībām saskaņā ar Programmu būtu jāpapildina iekšējā tirgus atbalstam un uzlabošanai paredzētās muitas un *Fiscalis* programmas darbības, kas noteiktas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([3]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([4]). **[Gr. 55]**

(65) Programmai būtu jāveicina sinerģija un ~~papildināmības~~, ***komplementaritāte*** un ***papildināmība*** attiecībā uz MVU un uzņēmējdarbības atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([5]). Turklāt ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([6]) izveidotā fonda *InvestEU* MVU sadaļa garantēs parāda un pašu kapitāla atbalstu, lai uzlabotu MVU piekļuvi finansējumam un finansējuma pieejamību MVU ***un mikrouzņēmumiem.*** Programmai būtu arī jācenšas panākt sinerģiju ar Kosmosa programmu, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([7]), lai MVU rosinātu gūt labumu no revolucionārām inovācijām un citiem risinājumiem, kas izstrādāti minētajās programmās. **[Gr. 56]**

(66) Šai Programmai būtu jāveicina sinerģija ar programmu "Apvārsnis Eiropa", kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. […] ([8]) un kuras mērķis ir veicināt pētniecību un inovāciju. Tas jo īpaši attiecas uz papildināmību ar topošajām Eiropas Inovācijas padomes darbībām inovatīviem uzņēmumiem, kā arī uz atbalstu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem paredzētiem pakalpojumiem.

([1]) COM(2010)0700.
([2]) COM(2017)0623.
([3]) COM(2018)0442 .
([4]) COM(2018)0443.
([5]) COM(2018)0372.
([6]) COM(2018)0439.
([7]) COM(2018)0447.
([8]) COM(2018)0435.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

(67) Programmai būtu jāveicina sinerģija un papildināmība attiecībā uz programmu "Digitālā Eiropa", kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([1]) un kuras mērķis ir veicināt Savienības ekonomikas un publiskā sektora digitalizāciju***, kā arī palielināt kiberdrošību***. **[Gr. 57]**

(68) Turklāt Programmai būtu arī jācenšas panākt sinerģiju ar Tiesiskuma, tiesību un vērtību fondu, kurš izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([2]) un kura mērķis ir atbalstīt Eiropas tiesiskuma telpas turpmāko attīstību attiecībā uz valstu tiesu sistēmu labu darbību, kas ir priekšnosacījums taisnīgai un izmaksu ziņā lietderīgai Eiropas ekonomikai.

(69) Attiecībā uz darbaspēka un jaunatnes mobilitāti, kas ir būtiski svarīga labi funkcionējošam iekšējam tirgum, Programmai būtu jāveicina sinerģija ar *Erasmus* programmu, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([3]), Eiropas Savienības Solidaritātes fondu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([4]), un Eiropas Sociālo fondu Plus, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([5]).

(70) Visbeidzot, tādus pārtikas piegādes ķēdes pasākumus, pkā veterinārus un fitosanitāros pasākumus dzīvnieku un augu veselības krīžu gadījumā varētu papildināt ar tirgus intervenci no Savienības kopējās lauksaimniecības politikas programmas, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) […] ([6]).

(71) ~~Attiecīgā gadījumā Programmas darbības būtu jāizmanto samērīgi, lai risinātu~~ ***Programmas darbībām vajadzētu būt ar skaidru Eiropas pievienoto vērtību***, ***un ar to palīdzību būtu samērīgi jānovērš*** tirgus ~~neveiksmes~~ ***nepilnības*** vai suboptimālas situācijas ieguldījumu jomā, ~~darbībām nevajadzētu dublēt~~ ***nedublējot*** vai ~~izspiest~~ ***neizspiežot*** no tirgus privāto finansējumu~~, un tām jābūt ar uzskatāmu Eiropas pievienoto vērtību.~~ **[Gr. 58]**

~~(72) Komisijai būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras attiecībā uz tādu darba programmu pieņemšanu, ar kurām īsteno darbības, kas veicina cilvēku, dzīvnieku un augu augstu veselības līmeni pārtikas piegādes ķēdē. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([7]).~~ **[Gr. 59]**

(73) Finansēšanas veidi un īstenošanas metodes saskaņā ar šo regulu būtu jāizraugās pēc to spējas sasniegt konkrētos darbību mērķus un sasniegt rezultātus, jo īpaši ņemot vērā ***Savienības pievienoto vērtību,*** kontroles izmaksas, administratīvo slogu un sagaidāmo neatbilstības risku. Būtu arī jāapsver, vai neizmantot vienreizējus maksājumus, vienotas likmes un vienības izmaksas, kā arī finansējumu, kas nav saistīts ar izmaksām, kā minēts Finanšu regulas 125. panta 1. punkā. **[Gr. 60]**

(74) Lai nodrošinātu regulāru pārraudzību un pārskatu sniegšanu ***par sasniegto progresu un Programmas efektivitāti un lietderību***, jau pašā sākumā būtu jāizveido pienācīgs Programmas darbību un rezultātu pārraudzības satvars. Šādai pārraudzībai un pārskatu sniegšanai būtu jābalstās uz rādītājiem, novērtējot Programmā veikto darbību ietekmi salīdzinājumā ar iepriekš noteiktiem atskaites punktiem. **[Gr. 61]**

([1]) COM(2018)0434.
([2]) COM(2018)0375.
([3]) COM(2018)0367.
([4]) COM(2018)0322, 10. pants.
([5]) COM(2018)0382.
([6]) COM(2018)0393.
([7]) ~~Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).~~

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

(75) Saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu ([1])~~, proti, tā~~ 22. un 23. punktu, Programmu nepieciešams izvērtēt, pamatojoties uz informāciju, kas ievākta, izpildot noteiktas pārraudzības prasības, vienlaikus neradot pārmērīgu regulējumu un administratīvo slogu, jo īpaši dalībvalstīm. Šajās prasībās vajadzības gadījumā būtu jāiekļauj izmērāmi rādītāji, ko izmantot, izvērtējot Programmas ietekmi praksē. ***Komisijai būtu jāsagatavo starpposma novērtējuma ziņojums par to, kā sasniegti ar Programmu atbalstīto darbību mērķi, par rezultātiem un ietekmi, par resursu izlietojuma efektivitāti un tās sniegto Savienības pievienoto vērtību, kā arī galīgais novērtējuma ziņojums par darbību ilgtermiņa ietekmi, rezultātiem un ilgtspēju, kā arī sinerģiju ar citām programmām.*** **[Gr. 62]**

(75a) Lai papildinātu dažus nebūtiskus šīs regulas elementus, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz darba programmu pieņemšanu. **[Gr. 63]**

(76) ***Neizsmeļošs*** to dzīvnieku slimību un zoonožu saraksts, kuras var pretendēt uz finansējumu uz ārkārtas pasākumu pamata un uz izskaušanas, kontroles un uzraudzības programmu pamata, būtu jāizveido, pamatojoties uz dzīvnieku slimībām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/429 ([2]) I daļas 2. nodaļā, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 2160/2003 ([3]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 999/2001 ([4]). **[Gr. 64]**

(77) Lai ņemtu vērā situācijas, ko izraisījušas dzīvnieku slimības, kuras būtiski ietekmē lopkopību vai lopkopības produktu tirdzniecību, cilvēkus apdraudošu zoonožu izplatīšanās vai jaunas zinātniskas norises vai epidemioloģisku notikumu gaitu, kā arī dzīvnieku slimības, kas var radīt jaunu apdraudējumu Savienībai, būtu ~~jāpiešķir~~ ***jādeleģē*** Komisijai pilnvaras ***pieņemt aktus*** saskaņā ar LESD~~, proti, tā~~ 290. pantu***, pieņemt tiesību aktus*** attiecībā uz dzīvnieku slimību un zoonožu saraksta grozīšanu. Lai nodrošinātu, ka Programmas virzība uz tās mērķu sasniegšanu tiek rezultatīvi novērtēta, ~~Komisijai būtu jāpiešķir~~ ***būtu jādeleģē Komisijai*** pilnvaras saskaņā ar ~~Līgumu~~ ***Līguma*** par Eiropas Savienības darbību~~, proti, tā~~ 290. pantu pieņemt aktus, ar kuriem vajadzības gadījumā pārskata vai papildina rādītājus, pēc kuriem novērtē konkrēto mērķu sasniegšanu, un šo regulu papildina ar noteikumiem par pārraudzības un izvērtēšanas satvara izveidi. Ir īpaši ~~svarīgi~~ ***būtiski***, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu attiecīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. ***Tāpat būtu jāapspriežas arī ar ieinteresētajām personām un patērētāju apvienībām. Jo īpaši,*** lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana. **[Gr. 65]**

(78) Saskaņā ar [*reference to be updated as appropriate according to a new decision on OCTs:* Padomes Lēmuma 2013/755/ES 94. pantu ([5])] fiziskās personas un tiesību subjekti no aizjūras zemēm un teritorijām ir tiesīgi saņemt finansējumu, ja vien tiek ievēroti Programmas noteikumi un mērķi un iespējamie režīmi, kas piemērojami dalībvalstī, ar kuru attiecīgā aizjūras zeme vai teritorija ir saistīta.

([1]) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/429 (2016. gada 9. marts) par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām un ar ko groza un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku veselības jomā ("Dzīvnieku veselības tiesību akts") (OV L 84, 31.3.2016., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2160/2003 (2003. gada 17. novembris) par salmonellas un dažu citu pārtikā sastopamu zoonozes īpašu izraisītāju kontroli (OV L 325, 12.12.2003., 1. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 999/2001 (2001. gada 22. maijs), ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai (OV L 147, 31.5.2001., 1. lpp.).

([5]) Padomes Lēmums 2013/755/ES (2013. gada 25. novembris) par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību ("Lēmums par aizjūras asociāciju") (OV L 344, 19.12.2013., 1. lpp.).

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

(79) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ([1]), Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2988/95 ([2]), Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ([3]) un Padomes Regulu (ES) 2017/1939 ([4]) Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pārkāpumu un krāpšanas gadījumu novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un — vajadzības gadījumā — administratīvus un finansiālus sodus. Konkrētāk, saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt administratīvu izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finansiālās intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var izmeklēt un ierosināt kriminālvajāšanu par krāpšanu un citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finansiālās intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371 ([5]). Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, *EPPO* un Eiropas Revīzijas palātai nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas.

(80) ~~Uz šo regulu attiecas~~ horizontālie finanšu noteikumi, ~~kurus pieņēmis~~ ***ko*** Eiropas Parlaments un Padome ***pieņēmuši***, pamatojoties uz LESD 322. pantu~~. Šie noteikumi ir noteikti~~***, un jo īpaši*** Finanšu ~~regulā un jo īpaši~~ ***regula, kas*** nosaka procedūru tādai budžeta izveidei un izpildei, kurā izmantotas dotācijas, ~~iepirkumus~~***iepirkumi***, godalgas, ~~netiešu izpildi~~ ***netieša izpilde***, kā arī paredz ~~finansiālo aktoru~~ ***finanšu nozares dalībnieku*** atbildības ~~pārbaudes~~***kontroli, būtu jāpiemēro darbībām saskaņā ar šo Programmu, ievērojot šajā regulā paredzētas īpašas atkāpes***. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, attiecas arī uz Savienības budžeta aizsardzību gadījumos, kur dalībvalstīs pastāv vispārīgas nepilnības tiesiskuma jomā, jo tiesiskuma ievērošana ir būtisks priekšnoteikums pareizai finansiālai pārvaldībai un rezultatīvam Savienības finansējumam. **[Gr. 66]**

(81) Personas datu apstrādi, kas saistībā ar šo regulu un dalībvalstu kompetento iestāžu uzraudzībā tiek veikta dalībvalstīs, reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 ([6]). Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 ([7]) reglamentē personas datu apstrādi, ko šīs regulas ietvaros un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja uzraudzībā veic Komisija. Jebkurai informācijas apmaiņai vai nodošanai, ko veic kompetentās iestādes, jāatbilst ~~Regulas~~ ***Regulā*** (ES) 2016/679 ***un Regulā XXX [Privātuma un elektronisko sakaru regula] paredzētajiem*** noteikumiem par personas datu nodošanu un jebkurai informācijas apmaiņai vai nodošanai, ko veic Komisija, jāatbilst ~~Regulas~~ ***Regulā*** (EK) Nr. 45/2001 ***paredzētajiem*** noteikumiem par personas datu nodošanu. **[Gr. 67]**

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

([2]) Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

([3]) Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

([4]) Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

(82) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo tie ir saistīti ar pārrobežu jautājumiem, bet Savienības rīcības lielākā potenciāla dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(83) Programmai arī būtu jānodrošina labāka redzamība un saskaņotība Savienības iekšējā tirgū, lielāka uzņēmumu ~~(tostarp MVU)~~***, jo īpaši mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu,*** konkurētspēja ***un ilgtspēja*** konkurētspēja, kā arī jāveicina Eiropas statistikas darbības, kas vērstas uz Eiropas iedzīvotājiem, uzņēmumiem un pārvaldes iestādēm. **[Gr. 68]**

(84) No 2021. gada 1. janvāra būtu jāatceļ Regula (ES) Nr. 99/2013, Regula (ES) Nr. 1287/2013, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 254/2014 ([1]), Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 258/2014 ([2]), Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 652/2014 ([3]) un Regula (ES) 2017/826.

(85) Ir lietderīgi nodrošināt netraucētu pāreju no programmām tādās jomās kā uzņēmumu, ***jo īpaši mikrouzņēmumu, mazo*** un ~~MVU~~ ***vidējo uzņēmumu*** konkurētspēja ***un ilgtspēja***, patērētāju tiesību aizsardzība, finanšu pakalpojumu klienti un ~~tiešie lietotāji~~ ***galalietotāj***, finanšu pakalpojumu politikas veidošana, pārtikas piegādes ķēde un Eiropas statistika, kas izveidotas ar Regulu (ES) Nr. 1287/2013, Regulu (ES) Nr. 254/2014, Regulu (ES) 2017/826, Regulu (ES) Nr. 258/2014, Regulu (ES) Nr. 652/2014, Regulu (ES) Nr. 99/2013 ~~uz~~ ***un*** šo Programmu, jo īpaši attiecībā uz daudzgadu pasākumu turpināšanu un iepriekšējo programmu panākumu izvērtēšanu, **[Gr. 69]**

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Šī regula izveido ***Vienotā tirgus*** programmu, ~~kas paredz uzlabot iekšējā tirgus~~ ***lai stiprinātu iekšējo tirgu un uzlabotu tā*** darbību ~~un~~ ***tādās jomās kā*** uzņēmumu, ~~tostarp~~ ***jo īpaši*** mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu, ~~konkurētspēju~~ ***konkurētspēja*** un ~~kas iedibina~~ ***ilgtspēja, standartizācija, patērētāju tiesību aizsardzība, tirgus uzraudzība, pārtikas piegādes ķēde un*** finansēšanas ~~satvaru~~ ***satvars*** Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai Regulas (EK) Nr. 223/2009 13. panta nozīmē ("Programma"). **[Gr. 70]**

Regulā ir izklāstīti Programmas mērķi, budžets laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, Savienības finansējuma forma un šāda finansējuma sniegšanas noteikumi.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 254/2014 (2014. gada 26. februāris) par daudzgadu patērētāju tiesību aizsardzības programmu no 2014. līdz 2020. gadam un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1926/2006/EK (OV L 84, 20.3.2014., 42. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 258/2014 (2014. gada 3. aprīlis), ar ko izveido Savienības programmu, lai atbalstītu īpašas darbības finanšu pārskatu un revīzijas jomā laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam, un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 716/2009/EK (OV L 105, 8.4.2014., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 652/2014 (2014. gada 15. maijs), ar ko paredz noteikumus tādu izdevumu pārvaldībai, kuri attiecas uz pārtikas apriti, dzīvnieku veselību un dzīvnieku labturību, augu veselību un augu reproduktīvo materiālu, un ar ko groza Padomes Direktīvas 98/56/EK, 2000/29/EK un 2008/90/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 178/2002, (EK) Nr. 882/2004 un (EK) Nr. 396/2005, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/128/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 un atceļ Padomes Lēmumus 66/399/EEK, 76/894/EEK un 2009/470/EK (OV L 189, 27.6.2014, 1. lpp.).

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

(1) "finansējuma apvienošanas darbība" ir Savienības budžeta atbalstīta darbība, tostarp Finanšu regulas 2. panta 6. punktā minētā finansējuma apvienošanas mehānisma ietvaros, kura no Savienības budžeta finansēta neatmaksājama atbalsta formas un/vai finanšu instrumentus apvieno ar atmaksājama atbalsta formām no attīstības finansēšanas iestādēm vai citām publisko finanšu iestādēm, kā arī komerciālām finanšu iestādēm un ieguldītājiem;

(2) "Eiropas statistika" ir statistika, ~~kas izstrādāta, sagatavota un izplatīta~~ ***ko izstrādā***, ***sagatavo un izplata Savienības līmenī*** un ***dalībvalstīs*** saskaņā ar ***LES 3. pantu un*** Regulu (EK) Nr. 223/2009; **[Gr. 71]**

(3) "tiesību subjekts" ir jebkura fiziska persona vai juridiska persona, kas izveidota saskaņā ar valsts, Savienības vai starptautiskajiem tiesību aktiem un minētajos aktos par tādu ir atzīta, kam ir juridiskās personas statuss un kas, rīkodamās savā vārdā, var īstenot tiesības, un kam var būt saistoši pienākumi, vai jebkurš subjekts bez juridiskas personas statusa saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) ***2018/1046*** ("Finanšu regula") 197. panta 2. punkta c) apakšpunktu; **[Gr. 72]**

(4) "mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi" ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi saskaņā ar definīciju Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK, proti, tā 2003. gada 6. maija redakcijā;

(4a) "Sociālās ekonomikas uzņēmums" ir uzņēmums, kura galvenais mērķis ir radīt sociālu ietekmi, nevis gūt peļņu saviem īpašniekiem vai akcionāriem, kurš darbojas, sniedzot tirgum preces un pakalpojumus, un kuru pārvalda atklātā un atbildīgā veidā, iesaistot darbiniekus, patērētājus un ieinteresētās personas; **[Gr. 73]**

(4b) "Vietējs publiskais uzņēmums" ir mazs vietējais sabiedrisko pakalpojumu uzņēmums, kas atbilst MVU kritērijiem un pilda svarīgus uzdevumus vietējo kopienu vajadzībām; **[Gr. 74]**

(4c) "Uzņēmumu tīkli" ir uzņēmēju sadarbība ar mērķi īstenot kopīgu projektu, kurā divi vai vairāki MVU kopīgi veic vienu vai vairākas saimnieciskās darbības, lai palielinātu savu konkurētspēju tirgū. **[Gr. 75]**

(5) "trešā valsts" ir valsts, kas nav Savienības locekle.

3. pants

Programmas mērķi

1. Programmas vispārīgie mērķi ir šādi:

a) uzlabot iekšējā tirgus darbību un jo īpaši aizsargāt iedzīvotājus, patērētājus un uzņēmumus, jo īpaši mikrouzņēmumus, mazos un vidējos uzņēmumus (MVU), un sniegt tiem rīcības iespējas, nodrošinot Savienības ~~tiesību aktu~~ ***tiesiskā, sociālā un vides regulējuma*** izpildi~~, atvieglojot~~***; atvieglot*** piekļuvi tirgum ~~nosakot standartus~~ ***un*** ~~veicinot~~ ***finansēm***, ***veicināt uzņēmumu godīgu konkurenci*** un ***standartu noteikšanu, nodrošināt vienādu un augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, stiprināt Savienības tirgu uzraudzību, uzlabot savstarpējo atzīšanu un veicināt*** cilvēku, dzīvnieku un augu veselību un dzīvnieku labturību; kā arī uzlabot sadarbību dalībvalstu kompetento iestāžu vidū un sadarbību starp šīm iestādēm, Komisiju un decentralizētajām Savienības aģentūrām; **[Gr. 76]**

b) ~~sniegt kvalitatīvu~~ ***izstrādāt, sagatavot un izplatīt augstas kvalitātes***, salīdzināmu un ~~drošticamu Eiropai veltītu~~ ***ticamu Eiropas*** statistiku, uz kuru balstītos visu Savienības ~~rīcībpolitiku~~ ***politikas virzienu, tostarp tirdzniecības un migrācijas jomā,*** izstrāde, pārraudzība un izvērtēšana, un palīdzēt ~~rīcībpolitikas~~ ***iedzīvotājiem, politikas*** veidotājiem ***un regulatoriem, uzraudzības iestādēm***, uzņēmumiem, akadēmiskajām aprindām, ~~iedzīvotājiem~~ ***pilsoniskajai sabiedrībai*** un plašsaziņas līdzekļiem pieņemt uz informētību balstītus lēmumus un aktīvi līdzdarboties demokrātiskajā procesā. **[Gr. 77]**

2. Programmas konkrētie mērķi ir šādi:

a) panākt iekšējā tirgus labāku darbību,

i) atvieglināt šķēršļu novēršanu un likvidēšanu tādās jomās kā preču un pakalpojumu iekšējais tirgus, publiskais iepirkums, ~~tirgus uzraudzība~~, kā arī uzņēmējdarbības tiesības, līgumtiesības un ārpuslīgumiskās tiesības, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana, brīva kapitāla aprite, finanšu pakalpojumi, konkurences tiesībastostarp pārvaldības instrumentu attīstība;

ii) atbalstot efektīvu tirgus uzraudzību un ražojumu drošumu visā Savienībā, kā arī sekmējot cīņu pret izstrādājumu viltošanu, lai nodrošinātu, ka Savienības tirgū, tostarp tiešsaistē, tiek darītas pieejamas tikai drošas un atbilstīgas preces, kas nodrošina patērētāju aizsardzības augstu līmeni, kā arī sekmējot lielāku viendabīgumu un tirgus uzraudzības iestāžu spēju visā Savienībā. **[Gr. 78]**

b) ~~uzlabot~~ ***stiprināt*** uzņēmumu konkurētspēju ***un ilgtspēju***, īpašu uzmanību pievēršot MVU, un panākt papildināmību, paredzot pasākumus~~, kas nodrošina dažāda veida atbalstu MVU, piekļuvi tirgiem, tostarp~~ (MVU ***mērķi)*** ~~internacionalizāciju, MVU labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi, nozaru konkurētspēju, rūpniecības modernizāciju un uzņēmējdarbības veicināšanu~~***īpašu uzmanību pievēršot to īpašajām vajadzībām***, un ***šajā nolūkā:***

i) nodrošinot dažāda veida atbalstu MVU, veicinot izaugsmi, veicinot un izveidojot MVU, tostarp uzņēmumu tīklus, attīstot vadības prasmes un veicinot pasākumus uzņēmumu paplašināšanai, kas ļaus tiem labāk piekļūt tirgiem un internacionalizācijas procesiem, kā arī uzlabos produktu un pakalpojumu tirdzniecību;

ii) veicinot labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi un sistēmu MVU vajadzībām, samazinot administratīvo slogu, uzlabojot nozaru konkurētspēju, nodrošinot rūpniecības modernizāciju, tostarp to digitālo pārveidi, kas veicina noturīgu, energoefektīvu un resursefektīvu ekonomiku;

iii) atbalstot uzņēmējdarbības kultūru un veicinot MVU darbinieku augstas kvalitātes apmācību;

iv) veicinot jaunas uzņēmējdarbības iespējas MVU, kas pārvar strukturālas pārmaiņas, ar mērķtiecīgiem pasākumiem un citiem inovatīvas rīcības veidiem, piemēram, darba ņēmēju veiktu pārpirkšanu, lai sekmētu darbvietu radīšanu un uzņēmējdarbības nepārtrauktību šo pārmaiņu skartajās teritorijās. **[Gr. 79]**

c) nodrošināt sekmīgu iekšējā tirgus darbību, izmantojot standartizācijas procesus, kas:

i) dod iespēju finansēt Eiropas ~~standartizāciju~~ ***standartizācijas iestādes*** un ***visām attiecīgajām*** iesaistītajām personām piedalīties Eiropas standartu izstrādē, **[Gr. 80]**

ii) atbalsta ~~augsti kvalitatīvu~~ ***augstas kvalitātes*** starptautisko finanšu pārskatu un revīzijas standartu izstrādi, sekmē to integrāciju Savienības tiesību aktos ***un/vai*** veicina inovāciju un paraugprakses izstrādi uzņēmumu pārskatos ***gan attiecībā uz maziem, gan lieliem uzņēmumiem***; **[Gr. 81]**

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

d) atbalstīt patērētāju intereses un nodrošināt ***vienādi*** augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzību ~~un ražojumu drošumu~~, **[Gr. 82]**

i) sniedzot patērētājiem, uzņēmumiem un pilsoniskajai sabiedrībai rīcības un izglītības iespējas un palīdzību; nodrošinot augsta līmeņa patērētāju aizsardzību, ~~ilgtspējīgu patēriņu un ražojumu drošumu, jo īpaši~~ ***jo īpaši visneaizsargātākajiem patērētājiem, lai vienotajā tirgū veicinātu taisnīgumu, pārredzamību un uzticēšanos;*** atbalstot kompetentās izpildiestādes, patērētāju pārstāvju organizācijas un sadarbības darbības; ~~gādājot,~~ ***cita starpā pievēršoties jautājumiem, ko rada esošās un jaunās tehnoloģijas, tostarp darbības, kuru mērķis ir uzlabot ražojumu izsekojamību visā piegādes ķēdē***; ***kvalitātes standarti visā Savienībā un pievēršoties jautājumam par ražojumu divējādu kvalitāti; palielināt informētību par patērētāju tiesībām saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un nodrošinot,*** ka visiem patērētājiem ir piekļuve ~~tiesiskajai aizsardzībai, un~~ ***efektīviem tiesiskās aizsardzības mehānismiem un tiek sniegta pietiekama informācija par tirgiem un patērētājiem, kā arī veicināt ilgtspējīgu patēriņu,*** sniedzot ~~pietiekamu~~ ***patērētājiem labāku*** informāciju par ~~tirgiem un patērētājiem~~***preču un pakalpojumu specifiskām īpašībām un ietekmi uz vidi;*** **[Gr. 83]**

ii) stimulējot patērētāju, citu finanšu pakalpojumu ~~tiešo lietotāju~~ ***galalietotāju*** un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību finanšu pakalpojumu politikas veidošanā; uzlabojot izpratni par finanšu nozari ***un dažādām tirgoto finanšu produktu kategorijām un nodrošinot patērētāju interešu aizsardzību mazumtirdzniecības finanšu pakalpojumu jomā***; **[Gr. 84]**

e) palīdzēt ~~augstā līmenī nodrošināt cilvēka, dzīvnieku un augu veselību~~ ***nodrošināt augsta līmeņa veselību un drošību cilvēkiem, dzīvniekiem un augiem*** pārtikas ***un barības*** piegādes ķēdē un ar to saistītās jomās, tostarp novēršot un izskaužot slimības un kaitīgos organismus***, kā arī veicot ārkārtas pasākumus gadījumā, ja rodas plaša mēroga krīzes situācijas un neparedzami notikumi, kas skar dzīvnieku vai augu veselību,*** un atbalstot dzīvnieku labturības uzlabošanu, kā arī ***veidojot*** ilgtspējīgu pārtikas ražošanu un patēriņu ***par pieejamām cenām, un sekmējot pētniecību, inovāciju un paraugprakses apmaiņu starp iesaistītajām personām minētajās jomās***; **[Gr. 85]**

f) savlaicīgi, objektīvi un izmaksu ziņā lietderīgi ***izstrādāt,*** sagatavot***, izplatīt*** un ~~izplatīt Eiropai veltītu augsti kvalitatīvu~~ ***informēt par augstas kvalitātes Eiropas*** statistiku, šajā nolūkā izmantojot pilnveidotas partnerības Eiropas Statistikas sistēmā, kas minēta Regulas (EK) Nr. 223/2009 4. pantā, un partnerības ar visām attiecīgajām ārējām personām, kā arī lietojot vairākus datu avotus, progresīvas datu analīzes metodes, viedās sistēmas un digitālās tehnoloģijas ***un sniedzot datu sadalījumu pa valstīm un, ja iespējams, reģioniem***. **[Gr. 86]**

4. pants

Budžets

1. Finansējums Programmas īstenošanai laikposmā no 2021. gada līdz 2027. gadam pašreizējās cenās ir ~~4 088 580 000~~ ***6 563 000 000*** EUR. **[Gr. 87]**

2. No 1. punktā minētās summas šādiem mērķiem iedala šādas indikatīvas summas:

-a) 394 590 000 EUR mērķim, kas norādīts 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktā; **[Gr. 88]**

-aa) 396 200 000 EUR mērķim, kas norādīts 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā; **[Gr. 89]**

a) ~~1 000 000 000~~ ***3 122 000 000*** EUR mērķim, kas norādīts 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā; **[Gr. 90]**

aa) 220 510 000 EUR mērķim, kas norādīts 3. panta 2. punkta c) apakšpunktā; **[Gr. 91]**

b) ~~188 000 000~~ ***198 000 000*** EUR mērķim, kas norādīts 3. panta 2. punkta d) ~~apakšpunkta i) punktā~~ ***apakšpunktā***; **[Gr. 92]**

c) 1 680 000 000 EUR mērķim, kas norādīts 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā;

d) 552 000 000 EUR mērķim, kas norādīts 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā.

3. Šā panta 1. punktā minēto summu var izmantot tehniskajai un administratīvajai palīdzībai, kas vajadzīga Programmas īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz sagatavošanas, pārraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas darbībām, attiecībā uz tādu informācijas tehnoloģiju tīklu lietošanu, kuri orientēti uz informācijas apstrādi un apmaiņu, kā arī korporatīvo informācijas tehnoloģiju rīku lietošanu un izstrādi. ***Lai nodrošinātu maksimālu programmas pieejamību to darbību finansēšanai, uz kurām attiecas programmas mērķi, administratīvās un tehniskās palīdzības kopējās izmaksas nepārsniedz 5 % no 1. punktā minētā finansējuma apmēra.*** **[Gr. 93]**

4. Attiecībā uz mērķiem, kas minēti 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā, budžeta saistības, kas ilgst ilgāk par vienu finanšu gadu, var sadalīt gada maksājumos pa vairākiem gadiem.

5. Atkāpjoties no Finanšu regulas 111. panta 2. punkta, budžeta saistības attiecībā uz dotāciju, ko piešķir veterinārajiem un fitosanitārajiem ārkārtas pasākumiem saskaņā ar konkrēto mērķi, kas minēts šīs regulas 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā, Komisija uzņemas pēc dalībvalstu iesniegto maksājumu pieteikumu novērtēšanas.

5.a Būtu jāievieš īpašs mehānisms, kas liela mēroga ārkārtas situācijās pārtikas ķēdes darbībā sniegtu tiešu piekļuvi Komisijas krīzes rezervei, lai garantētu to pasākumu finansēšanu, kas noteikti 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā. **[Gr. 94]**

6. Pēc dalībvalstu pieprasījuma uz Programmu var pārnest resursus, kas tām iedalīti uz dalītas pārvaldības pamata. Komisija minētos resursus apgūst tieši saskaņā ar Finanšu regulas 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu vai netieši saskaņā ar minētā punkta c) apakšpunktu. Ja iespējams, minētos resursus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā.

5. pants

Programmas asociētās trešās valstis

Programmā var piedalīties šādas trešās valstis:

a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) locekles, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstis, — saskaņā ar nosacījumiem, kuri noteikti EEZ nolīgumā;

b) valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis — saskaņā ar attiecīgajos pamatnolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos noteiktajiem vispārīgajiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem un nosacījumiem, kas reglamentē šo valstu dalību Savienības programmās, un saskaņā ar īpašajiem noteikumiem, kas ietverti nolīgumos starp Savienību un šīm valstīm;

c) valstis, uz kurām attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, — saskaņā ar attiecīgajos pamatnolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos noteiktajiem vispārīgajiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem un nosacījumiem, kas reglamentē šo valstu dalību Savienības programmās, un saskaņā ar īpašajiem noteikumiem, kas ietverti nolīgumos starp Savienību un šīm valstīm;

d) trešās valstis, — saskaņā ar nosacījumiem, kuri izklāstīti īpašā nolīgumā, kas attiecas uz trešās valsts dalību jebkurā Savienības programmā, ja vien šis nolīgums:

i) nodrošina taisnīgu līdzsvaru attiecībā uz Savienības programmās līdzdalīgās trešās valsts iemaksām un ieguvumiem;

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

ii) nosaka nosacījumus par dalību programmās, arī par to, kā aprēķina finansiālās iemaksas dažādajās programmās un programmu administratīvās izmaksas;

iii) trešajai valstij nepiešķir pilnvaras par šo programmu pieņemt lēmumus;

iv) garantē Savienības tiesības nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību un aizsargāt savas finansiālās intereses.

Šā panta ii) punktā minētās iemaksas veido piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas [21. panta 5. punktu].

6. pants

ES finansējuma apgūšana un forma

1. Programmu īsteno atbilstoši tiešas pārvaldības principam saskaņā ar Finanšu regulu vai atbilstoši netiešas pārvaldības principam kopā ar struktūrām, kas minētas Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

2. Programmas sniegtais finansējums var būt jebkurā Finanšu regulā noteiktajā formā, jo īpaši kā dotācijas, godalgas un iepirkumi. Tajā var būt paredzēts arī finansējums finanšu instrumentu formā finansējuma apvienošanas darbībās.

3. Risku, kas saistīts ar līdzekļu atgūšanu no saņēmējiem, var segt ar iemaksām savstarpējās apdrošināšanas mehānismā, un tās tiek uzskatītas par pietiekamu garantiju saskaņā ar Finanšu regulu. Piemēro Regulas XXX [kas nomaina Regulu par garantiju fondu] [X. pantā] paredzētos noteikumus ([1]).

II NODAĻA

DOTĀCIJAS

7. pants

Dotācijas

Dotācijas saskaņā ar Programmu piešķir un pārvalda saskaņā ar Finanšu regulas VIII sadaļu.

8. pants

Attiecināmās darbības

1. Uz finansējumu var pretendēt vienīgi darbības, kas īsteno 3. pantā minētos mērķus.

2. Jo īpaši var pretendēt šādas darbības, kas īsteno 3. pantā minētos mērķus:

a) tādu piemērotu apstākļu radīšana, lai nodrošinātu rīcības iespējas visiem iekšējā tirgus ~~aktoriem~~ ***dalībniekiem***, tostarp uzņēmumiem, iedzīvotājiem un patērētājiem, pilsoniskajai sabiedrībai un publiskajām iestādēm, izmantojot ~~caurredzamu informāciju~~ ***pārredzamu informācijas apmaiņu*** un izpratnes veidošanas kampaņas, ***jo īpaši attiecībā uz piemērojamajiem Savienības noteikumiem, kā arī patērētāju un uzņēmumu tiesībām,*** paraugprakses apmaiņu, labas prakses ***un inovatīvu risinājumu*** veicināšanu, apmaiņu ar pieredzi un speciālajām zināšanām, to izplatīšanu, kā arī apmācības organizēšanu ***nolūkā sekmēt iedzīvotāju un uzņēmumu digitālā pratību***; **[Gr. 95]**

b) tādu mehānismu nodrošināšana iedzīvotājiem, patērētājiem, ~~tiešajiem lietotājiem~~, ***galalietotājiem***, pilsoniskajai sabiedrībai***, arodbiedrībām*** un Savienības uzņēmumu pārstāvjiem***, jo īpaši tiem, kuri pārstāv MVU***, kas sekmētu politiskās diskusijas, rīcībpolitikas un lēmumu pieņemšanas procesu, jo īpaši atbalstot pārstāvības organizāciju darbību valsts un Savienības līmenī; **[Gr. 96]**

([1]) [tiks ievietots]

c) spēju veidošana, kopīgu darbību atvieglināšana un koordinācija dalībvalstu vidū, dalībvalstu kompetento iestāžu vidū, kā arī dalībvalstu kompetento iestāžu un Komisijas, decentralizēto Savienības aģentūru un trešo valstu iestāžu vidū***, un jo īpaši kopīgas darbības, kuru mērķis ir stiprināt ražojumu drošumu, patērētāju aizsardzības noteikumu īstenošanu Savienībā un ražojumu izsekojamību***; **[Gr. 97]**

d) atbalsts Savienības ~~tiesiskā satvara~~ ***tiesiskā regulējuma*** rezultatīvai ***dalībvalstu īstenotai*** izpildei un modernizēšanai, kā arī tā ātrai pielāgošanai pastāvīgi mainīgajai videi ***un atbalsts digitalizācijas izraisīto problēmu risināšanai***, tostarp veicot datu vākšanu un analīzes; pētījumi, izvērtējumi un rīcībpolitikas ieteikumi; demonstrējumu pasākumu un pilotprojektu organizēšana; komunikācijas pasākumi; īpašu IT rīku izstrāde, kas nodrošina iekšējā tirgus ~~caurredzamu~~ ***pārredzamu, taisnīgu*** un efektīvu darbību. **[Gr. 98]**

2.a Uz finansējumu var pretendēt šādas darbības, ar ko īsteno 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā minētos konkrētos mērķus:

a) tirgus uzraudzības iestāžu un citu dalībvalstu attiecīgo iestāžu koordinēšana un sadarbība, it īpaši Savienības ražojumu atbilstības tīklā;

b) IT rīku izstrāde un uzturēšana, lai apmainītos ar informāciju par tirgus uzraudzību un kontroli pie ārējām robežām;

c) atbalsts kopīgu darbību izstrādei un pārbaudēm ražojumu drošuma un atbilstības jomā, tostarp saistībā ar saistītām precēm un tiešsaistē tirgotām precēm;

d) tirgus uzraudzības iestāžu un trešo valstu attiecīgo iestāžu sadarbība, paraugprakses apmaiņa un kopīgi projekti;

e) atbalsts tirgus uzraudzības stratēģijām, zināšanu un izlūkdatu vākšanai, pārbaužu veikšanas spēju un risinājumu veidošanai, salīdzinošai izvērtēšanai, mācību programmām, tehniskajai palīdzībai un tirgus uzraudzības iestāžu spēju veidošanai;

f) tipa apstiprināšanas procedūru izvērtēšana un motorizēto transportlīdzekļu atbilstības pārbaudes, ko veic Komisija. **[Gr. 99]**

3. Uz finansējumu var pretendēt šādas darbības, kas īsteno 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi:

~~a) sniegt dažāda veida atbalstu~~ MVU; **[Gr. 100]**

b) atvieglināt ***mikrouzņēmumu,*** MVU ***un uzņēmumu tīklu*** piekļuvi tirgiem, ***tostarp tirgiem ārpus Savienības,*** atbalstīt tos globālu***, vides, ekonomisku*** un sabiedrisku problēmjautājumu risināšanā un uzņēmējdarbības internacionalizācijā, ~~kā arī~~ ***veicināt atbalstu tiem dzīves cikla laikā un*** stiprināt Savienības ***uzņēmējdarbības un*** rūpniecības vadošo lomu pasaules mēroga vērtībķēdēs ~~tostarp Eiropas Biznesa atbalsta tīklā~~; **[Gr. 101]**

c) pievērsties tirgus šķēršļu un administratīvā sloga ***mazināšanas*** problēmjautājumu risināšanai***, tostarp samazināt šķēršļus uzņēmumu izveidei un uzņēmējdarbības sākšanai,*** un radīt labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi, kas ***mikro- uzņēmumiem un*** MVU dotu iespēju izmantot iekšējā tirgus priekšrocības***, tostarp piekļūt finansējumam, un sniegt atbilstīgus norādījumus, mentorēšanu un apmācības shēmas uz zināšanām balstītu uzņēmējdarbības pakalpojumu sniegšanai***; **[Gr. 102]**

d) atvieglināt ***ilgtspējīgu*** uzņēmumu ***attīstību un*** izaugsmi, ***palielināt mikrouzņēmumu un MVU informētību par Savienības tiesību aktiem,*** tostarp ***Savienības tiesību aktiem vides un enerģētikas jomā, uzlabot to*** prasmju ***un kvalifikāciju*** attīstīšanu, ***veicināt jaunus uzņēmējdarbības modeļus*** un ***resursefektīvas vērtībķēdes un veicināt ilgtspējīgu*** rūpniecisko***, tehnoloģisko un organizatorisko*** pārveidi ražošanas un pakalpojumu nozarēs; **[Gr. 103]**

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

e) ~~atbalstīt~~ ***stiprināt*** uzņēmumu konkurētspēju ***un ilgtspēju*** un visas ekonomikas nozares, atbalstīt ~~MVU inovāciju~~ ***mikrouzņēmumus un MVU tehnoloģisko, organizatorisko un sociālo inovāciju*** ieviešanā***, korporatīvās sociālās atbildības stiprināšanā*** un kopdarbībā dažādos vērtībķēdes posmos, stratēģiski savienojot ekosistēmas un klasterus, tostarp Kopīgo klasteru iniciatīvu; **[Gr. 104]**

f) stimulēt uzņēmējdarbības garu un uzņēmējdarbības kultūru, ~~tostarp~~ ***paplašināt*** jaunajiem uzņēmējiem paredzēto mentorēšanas shēmu un atbalstīt jaunuzņēmumus, uzņēmējdarbības ilgtspēju un augošus uzņēmumus***, īpašu uzmanību pievēršot jauniem potenciālajiem uzņēmējiem (piemēram, jauniešiem, sievietēm), kā arī citām specifiskām mērķgrupām, piemēram, sociāli nelabvēlīgā stāvoklī esošām vai neaizsargātām grupām***. **[Gr. 105]**

3.a Īstenojot 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, Komisija papildus šā panta 3. punkta a) līdz f) apakšpunktā minētajām darbībām var atbalstīt šādas konkrētas darbības:

a) paātrināt, atbalstīt un paplašināt konsultāciju pakalpojumus Eiropas Biznesa atbalsta tīklā, lai nodrošinātu vienota kontaktpunkta integrētu uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumu Savienības MVU, kuri meklē iespējas iekšējā tirgū un trešās valstīs, kā arī lai uzraudzītu nolūkā nodrošināt, ka šie uzņēmumi sniedz salīdzināma līmeņa kvalitātes pakalpojumus visās dalībvalstīs;

b) atbalstīt uzņēmumu tīklu izveidi;

c) atbalstīt un paplašināt mobilitātes programmas jaunajiem uzņēmējiem ("Erasmus jaunajiem uzņēmējiem"), lai uzlabotu viņu spēju attīstīt uzņēmējdarbības zinātību, prasmes un attieksmi un lai uzlabotu viņu spējas tehnoloģiju un uzņēmumu pārvaldības jomā;

d) atbalstīt MVU paplašināšanos ar nozīmīgiem uzņēmējdarbības paplašināšanas projektiem, kas balstās uz tirgus virzītām iespējām (MVU paplašināšanas instruments);

e) atbalstīt ar konkrētām nozarēm saistītas darbības jomās, kurās mikrouzņēmumu un MVU proporcija ir augsta un kuru devums Savienības IKP ir liels, piemēram, tūrisma nozarē. **[Gr. 106]**

3.b Darbības, ko veic ar šā panta 3.a punkta a) apakšpunktā minētā Eiropas Biznesa atbalsta tīkla starpniecību, cita starpā var paredzēt:

a) veicināt MVU internacionalizāciju un uzņēmējdarbības partneru apzināšanu iekšējā tirgū, pārrobežu uzņēmējdarbības sadarbību attiecībā uz pētniecību un izstrādi, tehnoloģiju, zināšanām un inovāciju pārneses partnerību;

b) sniegt informāciju, norādījumus un personalizētas konsultācijas par Savienības tiesību aktiem, Savienības finansējuma un fondu iespējām, kā arī par Savienības iniciatīvām, kas ietekmē uzņēmējdarbību, tostarp attiecībā uz nodokļiem, īpašuma tiesībām, ar vidi un enerģētiku saistītiem pienākumiem un darba un sociālā nodrošinājuma aspektiem;

c) veicināt MVU piekļuvi vides, klimata, energoefektivitātes un snieguma ekspertiem;

d) uzlabot tīklu ar citiem Savienības un dalībvalstu informācijas un padomdevēju tīkliem, jo īpaši EURES Savienības inovācijas centriem un InvestEU konsultāciju centru.

Saistībā ar citām Savienības programmām tīklā sniegtos pakalpojumus finansē ar attiecīgajām programmām.

Komisija piešķir prioritāti tādām darbībām tīklā, kuru mērķis ir tā daļas vai elementus, kas neatbilst minimālajam standartam, uzlabot, lai mikrouzņēmumiem un MVU visā Savienībā nodrošinātu viendabīgu atbalstu.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka rādītājus un minimālos standartus nolūkā izmērīt tīkla ietekmi uz konkrētajiem mērķiem un MVU paredzēto darbību efektivitāti.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 21. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 20. pantu, lai noteiktu papildu MVU atbalsta formas, kas šajā punktā nav paredzētas. **[Gr. 107]**

4. Uz finansējumu var pretendēt Regulas (ES) Nr. 1025/2012 15. un 16. pantā aprakstītās darbības un darbības, kas īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta c) apakšpunkta i) punktā minēto konkrēto mērķi.

5. Uz finansējumu var pretendēt darbības, kas sniedz atbalstu aktivitātēm, kuru mērķis ir izstrādāt, piemērot, novērtēt un pārraudzīt starptautiskos standartus finanšu pārskatu un revīzijas jomā, kā arī pārraudzīt šo jomu standartizācijas procesus un īstenot 3. panta 2. punkta c) apakšpunkta ii) punktā minēto konkrēto mērķi.

5.a Uz finansējumu var pretendēt šādas darbības, ar ko īsteno 3. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktā minētos konkrētos mērķus:

a) patērētāju izpratnes vairošana un izglītošana visas dzīves garumā par ES patērētāju noteikumiem, kā arī rīcības iespēju nodrošināšana patērētājiem, lai viņi spētu risināt jaunus jautājumus, ko rada tehnoloģiju attīstība un digitalizācija, jo īpaši nodrošināt neaizsargāto patērētāju īpašās vajadzības;

b) visiem patērētājiem un tirgotājiem piekļuves nodrošināšana un atvieglošana kvalitatīvai strīdu izšķiršanai ārpustiesas kārtībā un strīdu izšķiršanai tiešsaistē, kā arī informācijai par tiesiskās aizsardzības iespējām;

c) atbalsts patērētāju tiesību aktu stingrākai izpildei, īpašu uzmanību pievēršot pārrobežu lietām vai lietām, kurās ir iesaistītas trešās personas, efektīvai koordinācijai, kā arī sadarbībai starp valstu izpildiestādēm un sadarbībai ar trešām valstīm izpildes jomā;

d) ilgtspējīga patēriņa veicināšana, vairojot patērētāju izpratni par ražojuma noturīgumu un ietekmi uz vidi, ekodizaina īpašībām, patērētāju tiesību veicināšanu šajā saistībā un tiesiskās aizsardzības iespējām gadījumā, ja tie ir ražojumi, kas agri sabojājas; **[Gr. 108]**

6. Uz finansējumu var pretendēt I pielikumā minētās darbības, kas īsteno 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi.

7. Uz finansējumu var pretendēt II pielikumā minētās darbības, kas īsteno 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi.

9. pants

Atbalsttiesīgie subjekti

1. Papildus Finanšu regulas 197. pantā noteiktajiem kritērijiem piemēro šā panta 2. līdz 7. punktā noteiktos attiecināmības kritērijus.

2. Papildus 3. līdz 7. punktā noteiktajiem attiecināmības nosacījumiem saskaņā ar Programmu atbalsttiesīgi ir šādi subjekti:

a) tiesību subjekti, kas veic uzņēmējdarbību kādā no šādām valstīm:

i) dalībvalsts vai aizjūras zeme vai teritorija, kas ar to ir saistīta;

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

ii) Programmas asociētā trešā valsts saskaņā ar 5. pantu;

b) jebkurš tiesību subjekts, kas izveidots saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, vai jebkura starptautiska organizācija;

c) tiesību subjekti, kas veic uzņēmējdarbību trešā valstī, kura nav Programmas asociētā valsts, izņēmuma kārtā ir tiesīgi piedalīties programmā, ja vien darbība tiecas sasniegt Savienības mērķus un ja vien ārpus Savienības veiktās darbības sekmē dalībvalstu teritorijās, uz kurām attiecas Līgumi, veiktu intervenču rezultativitāti.

3. ***Komisija var atļaut*** tiesību ***subjektiem***, kas uzņēmējdarbību veic trešā valstī, kura nav Programmas asociētā valsts, ~~drīkst~~ piedalīties šādās darbībās: **[Gr. 109]**

a) darbībās, kas īsteno 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi;

b) darbībās, kas atbalsta patērētāju tiesību aizsardzību, īstenojot 3. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktā minēto konkrēto mērķi.

Tiesību subjekti, kas piedalās a) un b) apakšpunktā minētajās darbībās, nav tiesīgi saņemt Savienības ~~finanšu maksājumus~~ ***finansiālās iemaksas***, ***jo īpaši, ja pastāv inovatīvu tehnoloģiju nodošanas risks,*** izņemot gadījumos, kad tas ir būtiski nepieciešams no Programmas īstenošanas viedokļa, jo īpaši attiecībā uz Savienības uzņēmumu konkurētspēju un piekļuvi tirgiem vai attiecībā uz Savienībā pastāvīgi dzīvojošu patērētāju aizsardzību. Šis izņēmums neattiecas uz peļņu gūstošiem ***tiesību*** subjektiem. **[Gr. 110]**

4. Attiecībā uz darbībām, kas īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta c) apakšpunkta i) punktā minēto konkrēto mērķi, atbalsttiesīgi ir Regulas (ES) Nr. 1025/2012 15. un 16. pantā norādītie subjekti.

5. Attiecībā uz darbībām, kas atbalsta patērētāju tiesību aizsardzību, īstenojot 3. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktā minēto konkrēto mērķi, un kas ir saistītas ar Eiropas Patērētāju centru tīklu, atbalsttiesīgas ir šādas struktūras:

a) struktūra, kuru iecēlusi kāda no dalībvalstīm vai kāda no trešām valstīm, kas minēta 5. pantā, un kura ir bezpeļņas struktūra, kas izraudzīta, ievērojot caurredzamu procedūru;

b) publiska struktūra.

6. Trešās valstis, kuras ir Programmas asociētās valstis, vai trešās valstis, kuras nav Programmas asociētās valstis, ir tiesīgas piedalīties šādās darbībās, kas īsteno 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi:

a) aizsardzības pasākumi, kuri jāveic, ja, trešās valsts vai dalībvalsts teritorijā esot sastopamai vai izvēršoties kādai no III pielikuma sarakstā norādītajām dzīvnieku slimībām un zoonozēm vai augiem kaitīgajiem organismiem, kas norādīti 16. pantā minētās darba programmas sarakstā, var rasties tiešs apdraudējums Savienības veselības statusam;

b) aizsardzības pasākumi vai citas attiecīgas darbības, kas veiktas, lai atbalstītu augu veselības statusu Savienībā.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 20. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai grozītu III pielikumu, ja tas nepieciešams, ņemot vērā situācijas, kas radušās sakarā ar dzīvnieku slimībām, kas būtiski ietekmē lopkopību vai lopkopības ražojumu tirdzniecību, ņemot vērā cilvēkus apdraudošu zoonožu izplatīšanos vai jaunas zinātniskas vai epidemioloģiskas norises, kā arī dzīvnieku slimības, kas var radīt jaunu apdraudējumu Savienībai.

Ja vien dzīvnieku slimībām un augiem kaitīgajiem organismiem nav būtiskas ietekmes uz Savienību, neasociētajām valstīm principā būtu jāfinansē sava dalība a) un b) apakšpunktā minētajās darbībās.

7. Attiecībā uz darbībām, kas īsteno 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, atbalsttiesīgi ir šādi tiesību subjekti:

a) valstu statistikas institūti un citas valstu iestādes, kā tas minēts Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā;

b) attiecībā uz darbībām, kas atbalsta kopdarbības tīklus, — citas struktūras, kas darbojas statistikas jomā un kas nav šā punkta a) apakšpunktā minētās iestādes;

c) bezpeļņas subjekti, kas ir neatkarīgi no nozares, komerciālām un uzņēmējdarbības vai citām pretrunīgām interesēm un kas par galvenajiem mērķiem un darbībām noteikuši Regulas (EK) Nr. 223/2009 11. pantā minētā Eiropas Statistikas prakses kodeksa īstenošanas veicināšanu un atbalstīšanu un jaunu Eiropai veltītas statistikas sagatavošanas metožu īstenošanu, kuru mērķis ir efektivizācija un kvalitātes uzlabojumi Savienības līmenī.

10. pants

Izraudzītie labumguvēji

Neizsludinot uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, dotācijas saskaņā ar Programmu drīkst piešķirt šādiem subjektiem:

a) attiecībā uz tirgus uzraudzības jomas darbībām, kuras īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta a) ~~apakšpunktā~~ ***apakšpunkta ii) punktā*** minēto konkrēto mērķi, dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādes, kas minētas Regulas (EK) Nr. 765/2008 17. pantā un [Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko paredz noteikumus un procedūras attiecībā uz Savienības saskaņošanas tiesību aktu par produktiem atbilstību un izpildi] ([1]) 11. pantā; **[Gr. 111]**

b) attiecībā uz akreditācijas ~~un tirgus uzraudzības~~ jomas darbībām, kuras īsteno konkrēto mērķi, kas minēts šīs regulas 3. panta 2. punkta a) ~~apakšpunktā~~ ***apakšpunkta i) punktā***, struktūra, kas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 765/2008 14. pantu atzīta Regulas (EK) Nr. 765/2008 32. pantā minēto darbību veikšanai; **[Gr. 112]**

c) attiecībā uz darbībām, kas īsteno 3. panta 2. punkta c) apakšpunkta i) punktā minēto konkrēto mērķi, Regulas (ES) Nr. 1025/2012 17. pantā minētie subjekti;

d) attiecībā uz darbībām, kas īsteno 3. panta 2. punkta c) apakšpunkta ii) punktā minēto konkrēto mērķi, Eiropas Finanšu pārskatu padomdevēja grupa (*EFRAG*), Starptautiskais finanšu pārskatu standartu fonds un Sabiedrības interešu uzraudzības padome (*PIOB*);

e) attiecībā uz darbībām, kas īsteno 3. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktā minēto konkrēto mērķi attiecībā uz patērētāju interešu pārstāvību Savienības līmenī, Eiropas Patērētāju organizācija (*BEUC*) un Eiropas Asociācija patērētāju pārstāvības koordinācijai standartizācijā (*ANEC*), ja vien tām nav konfliktējošu interešu un ja vien tās ar savu dalībnieku starpniecību pārstāv Savienības patērētāju intereses vismaz divās trešdaļās dalībvalstu;

f) attiecībā uz darbībām, kas īsteno 3. panta 2. punkta d) apakšpunkta ii) punktā minēto konkrēto mērķi, *Finance Watch* un *Better Finance*, ja ir izpildīti šādi nosacījumi, kas jānovērtē katru gadu:

i) subjekti joprojām ir nevalstiskas bezpeļņas organizācijas, kuras nav atkarīgas no rūpnieciskām darbībām, komerciālām darbībām vai uzņēmējdarbības;

ii) tiem nav interešu konflikta, un tie ar savu dalībnieku starpniecību pārstāv Savienības patērētāju un citu tiešo lietotāju intereses finanšu pakalpojumu jomā;

([1]) COM(2017)0795.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

g) attiecībā uz darbībām, kas īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi:

i) dalībvalstu kompetentās iestādes un ar tām saistītie subjekti, Eiropas Savienības references laboratorijas un Eiropas Savienības references centri, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/625 ([1]) 92., 95. un 97. pantā, un starptautiskās organizācijas;

ii) tikai attiecībā uz darbībām, kas aprakstītas šīs regulas 9. panta 6. punkta a) un b) apakšpunktā, trešās valstis, kuras ir vai nav Programmas asociētās valstis;

h) attiecībā uz darbībām, kas īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, valstu statistikas iestādes un citas valsts iestādes, kas minētas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā.

Attiecībā uz šā panta pirmās daļas e) punktu Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 20. pantu, lai pielāgotu tādu tiesību subjektu sarakstu, kuriem var tikt piešķirta dotācija saskaņā ar Programmu, attiecībā uz darbībām, ar ko īsteno 3. panta 2. punkta d) apakšpunkta i) punktā minēto konkrēto mērķi. **[Gr. 113]**

11. pants

Izvērtēšanas un piešķiršanas kritēriji

Izvērtēšanas komiteju vai komitejas 3. panta 2. punktā minētā konkrētā mērķa vai konkrēto mērķu īstenošanai var pilnīgi vai daļēji veidot no ārējiem ekspertiem. ***Izvērtēšanas komitejas vai komiteju darbs ir balstīts uz pārredzamības, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principiem.*** **[Gr. 114]**

12. pants

Līdzfinansēšanas noteikumi

1. Darbībām, kas attiecībā uz dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādēm un Programmas asociētajām trešām valstīm un attiecībā uz Savienības testēšanas iestādēm, kas minētas [Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko paredz noteikumus un procedūras attiecībā uz Savienības saskaņošanas tiesību aktu par produktiem atbilstību un izpildi] 20. pantā īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta a) ~~apakšpunktā~~ ***apakšpunkta ii) punktā*** minēto konkrēto mērķi, Programma var finansēt līdz 100 % no darbības attiecināmajām izmaksām, ja vien netiek pārkāpts Finanšu regulā definētais līdzfinansēšanas princips. **[Gr. 115]**

2. Attiecībā uz dotācijām, ko piešķir Sabiedrības interešu uzraudzības padomei (*PIOB*), lai īstenotu 3. panta 2. punkta c) apakšpunkta ii) daļā minēto konkrēto mērķi, ja Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (*IFAC*) finansējums attiecīgajā gadā pārsniedz divas trešdaļas no gada kopējā finansējuma, gada iemaksas šajā gadā nepārsniedz maksimālo summu, kas noteikta 16. pantā minētajā darba programmā.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.).

3. Attiecībā uz darbībām, kas īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, Programma var finansēt līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām, ja vien netiek pārkāpts Finanšu regulas 190. pantā noteiktais līdzfinansēšanas princips.

4. Attiecībā uz darbībām, kas īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, Programma var finansēt līdz 95 % no darbību attiecināmajām izmaksām, lai atbalstītu kopdarbības tīklus, kas minēti Regulas (EK) Nr. 223/2009 15. pantā.

13. pants

Attiecināmās izmaksas

Papildus Finanšu regulas 186. pantā noteiktajiem kritērijiem, attiecībā uz darbībām, kas īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, piemēro šādus izmaksu attiecināmības kritērijus:

a) kā minēts Finanšu regulas 193. panta 2. punkta b) apakšpunktā, izmaksas ir attiecināmas pirms darbības sākuma dienas;

b) šādas izmaksas var būt attiecināmas arī tad, ja tiek veikti pasākumi attiecībā uz aizdomām par slimības sastopamību vai kaitīgā organisma klātbūtni, ja vien šī sastopamība vai klātbūtne pēc tam tiek apstiprināta.

Pirmās daļas a) punktā minētās izmaksas ir attiecināmas no dienas, kad Komisijai paziņots par slimības sastopamību vai kaitīgā organisma klātbūtni.

14. pants

Kumulatīvs, papildinošs un kombinēts finansējums

1. Darbība, kurai no citas Savienības programmas piešķirta iemaksa, var saņemt iemaksu arī šajā Programmā, ja vien iemaksa nesedz tās pašas izmaksas. Katras iemaksu piešķīrējas Savienības programmas noteikumus piemēro attiecīgajam pasākumam. Kumulatīvais finansējums nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas, un dažādu Savienības programmu atbalstu var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentiem, kuros izklāstīti atbalsta nosacījumi.

2. Darbības, kurām piešķirts Izcilības zīmoga sertifikāts vai kuras atbilst šādiem kumulatīviem, salīdzinošiem nosacījumiem:

a) ir novērtētas Programmas uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus;

b) atbilst minētā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus kvalitātes prasību minimumam;

c) budžeta ierobežojumu dēļ tās nedrīkst finansēt uz minētā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus pamata;

var saskaņā ar Regulas (ES) XX [Kopīgo noteikumu regula] [67]. panta 5. punktu un [8.] pantu vai Regulu (ES) XX [Finanšu, pārvaldības un kopējās lauksaimniecības politikas pārraudzība]***, vai Regulu (ES) XX [ar ko izveido Digitālās Eiropas programmu], jo īpaši attiecībā uz mērķi uzlabot digitālās prasmes,*** saņemt atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda, Eiropas Sociālā fonda Plus vai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, ja vien šādas darbības atbilst attiecīgās programmas mērķiem. Piemēro atbalsta sniedzēja fonda noteikumus. **[Gr. 116]**

3. Darbībai drīkst piešķirt atbalstu no vienas vai vairākām Savienības programmām. Šādos gadījumos maksājuma pieteikumā deklarētie izdevumi netiek deklarēti maksājuma pieteikumā citai programmai.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

4. Maksājuma pieteikumā iekļaujamo izdevumu summu katrai attiecīgajai programmai var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentu, kurā izklāstīti atbalsta nosacījumi.

III NODAĻA

FINANSĒJUMA APVIENOŠANAS DARBĪBAS

15. pants

Finansējuma apvienošanas darbības

Finansējuma apvienošanas darbības, par kurām nolemts saskaņā ar Programmu, īsteno atbilstoši [*InvestEU* regulai] un Finanšu regulas X sadaļai.

IV NODAĻA

PLĀNOŠANA, PĀRRAUDZĪBA, ĪSTENOŠANA UN KONTROLE

16. pants

Programmas īstenošana

1. ~~Programmu īsteno ar~~ ***Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 20. pantu, papildinot šo regulu, lai pieņemtu*** darba ***programmas***, kas minētas Finanšu regulas 110. pantā. ***Darba programmas ir ikgadējas vai daudzgadējas, un tajās jo īpaši nosaka sasniedzamos mērķus, paredzamos rezultātus, īstenošanas metodi un kopējo paredzēto finansējuma summu. Tajās iekļauj arī sīki izstrādātu aprakstu par finansējamajiem pasākumiem, norādi par katrai darbībai piešķirto summu un indikatīvu īstenošanas grafiku***. Darba programmās attiecīgā gadījumā norāda kopējo summu, kas atvēlēta finansējuma apvienošanas darbībām. **[Gr. 117]**

2. Komisija ar ~~īstenošanas aktiem pieņem~~ ***tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā*** ar ***20. pantu attiecībā uz šīs regulas papildināšanu, pieņemot*** darba programmas, ~~kas īsteno~~ 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā ~~noteikto konkrēto mērķi, kas~~ ***noteiktajam konkrētajam mērķim***, ***kā*** izklāstīts I pielikumā. ~~Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 21. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru~~. **[Gr. 118]**

3. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, šīs regulas II pielikumā izklāstītās darbības, kas īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, īsteno saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 223/2009 14. un 17. pantu.

17. pants

Pārraudzība un pārskatu sniegšana

1. Regulas IV pielikumā ir noteikti rādītāji, ar kuriem ziņo par Programmas ~~virzību uz~~ ***panākumiem*** 3. panta 2. punktā izklāstīto konkrēto mērķu ~~sasniegšanu~~ ***sasniegšanā efektivitātes un lietderības ziņā***. **[Gr. 119]**

2. Lai nodrošinātu, ka tiek rezultatīvi novērtēta Programmas virzība uz tās mērķu sasniegšanu, Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 20. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem pārskata vai papildina IV pielikumā minētos rādītājus, ja tas uzskatāms par vajadzīgu, un šo regulu papildina ar noteikumiem par pārraudzības un izvērtēšanas satvara izveidi.

3. Snieguma pārskatu sniegšanas sistēma nodrošina, ka programmas īstenošanas un rezultātu pārraudzībai vajadzīgie dati tiek savākti efektīvi, rezultatīvi un savlaicīgi. Šim nolūkam Savienības līdzekļu saņēmējiem un attiecīgā gadījumā dalībvalstīm nosaka samērīgas pārskatu sniegšanas prasības.

18. pants

Izvērtēšana

1. Izvērtēšanu veic laikus, lai tās rezultātus varētu ņemt vērā lemšanas procesā.

2. ~~Programmas starpposma izvērtēšanu veic, tiklīdz par Programmas īstenošanu ir pieejama pietiekama informācija, bet ne vēlāk kā pēc četriem gadiem kopš Programmas īstenošanas sākuma.~~ ***Komisija ne vēlāk kā līdz … [četri gadi pēc Programmas īstenošanas uzsākšanas] sagatavo Programmas*** starpposma ***izvērtējuma ziņojumu par to, kā sasniegti ar Programmu atbalstīto darbību mērķi, par rezultātiem un ietekmi, kā arī par resursu izlietojuma efektivitāti un tās sniegto Savienības pievienoto vērtību***. **[Gr. 120]**

3. Attiecībā uz darbībām, kas īsteno 3. panta 2. punkta c) apakšpunkta ii) punktā minēto konkrēto mērķi, Komisija sagatavo gada pārskatu par Starptautiskā finanšu pārskatu standartu fonda darbību saistībā ar starptautisko finanšu pārskatu standartu, *PIOB* un *EFRAG* izstrādi. Pārskatu Komisija nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei.

4. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 223/2009 13. pantu, pirms Komisija pieņem un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei to izvērtējumu daļu, kas attiecas uz darbībām, kuras īsteno šīs regulas 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, Komisija par to apspriežas ar Eiropas Statistikas sistēmas komiteju.

5. ~~Programmas~~ ***Komisija ne vēlāk kā līdz … [trīs gadi pēc Programmas*** īstenošanas ~~beigās, bet ne vēlāk kā pēc četriem gadiem no 1. pantā norādītā termiņa, Komisija veic Programmas galīgo izvērtēšanu~~***uzsākšanas] sagatavo Programmas galīgā novērtējuma ziņojumu par Programmas ilgtermiņa ietekmi, par darbību rezultātiem un ilgtspēju, kā arī par dažādo darba programmu sinerģiju***. **[Gr. 121]**

6. ~~Šīs izvērtēšanas rezultātus~~ ***Šā panta 2. un 5. punktā minētos novērtējuma ziņojumus*** kopā ar saviem ~~apsvērumiem~~ ***secinājumiem*** Komisija ***iesniedz*** Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai ***un dara tos publiski pieejamus. Attiecīgā gadījumā ziņojumiem pievieno priekšlikumus Programmas grozījumiem***ejai. **[Gr. 122]**

19. pants

Savienības finansiālo interešu aizsardzība

Ja trešā valsts Programmā piedalās, pamatojoties uz lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar starptautisku nolīgumu, vai uz kādu citu juridisku aktu, šī trešā valsts piešķir vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai atbildīgais kredītrīkotājs, Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Eiropas Revīzijas palāta varētu pilnīgi īstenot savu attiecīgo kompetenci. *OLAF* gadījumā šīs tiesības ietver tiesības veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, kā paredzēts Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013 par izmeklēšanu, ko veic *OLAF*.

20. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt ~~19~~ ***8***. panta ***3.b punktā,*** 9.***10., 16.*** un 17. ~~punktā~~ ***pantā*** minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2028. gada 31. decembrim. **[Gr. 123]**

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt ~~9~~ ***8. panta 3.b punktā, 9., 10., 16.*** un 17. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus. **[Gr. 124]**

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar ***8***. panta ***3.b punktu,*** 9., 10., 16. un 17. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem. **[Gr. 125]**

21. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz ~~Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 178/2002 (1) 58. pantu. Minētā komiteja ir~~ komiteja Eiropas Parelamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 (2) nozīmē. **[Gr. 126]**

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komitejas atzinums ir jāsaņem rakstiskā procedūrā, minēto procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa komitejas locekļi ar vienkāršu balsu vairākumu.

V NODAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

22. pants

Informācija, komunikācija un publicitāte

1. Savienības finansējuma saņēmēji atzīst Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina tā ***pārredzamību un*** redzamību (jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā), sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga. **[Gr. 127]**

2. ~~Saistībā ar Programmu, tās darbībām un rezultātiem Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus~~. ***Komisija lietotājdraudzīgā veidā īsteno darbības informācijas un komunikācijas jomā ar mērķi uzlabot patērētāju, iedzīvotāju, uzņēmumu, jo īpaši MVU, un valsts pārvaldes iestāžu informētību par resursiem, ko nodrošina šajā regulā paredzētie finanšu instrumenti, kā arī par tajā paredzētajām darbībām un rezultātiem.*** Programmai iedalītie finanšu resursi veicina arī Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju, ciktāl šīs prioritātes saistītas ar 3. pantā minētajiem mērķiem. **[Gr. 128]**

3. Komisija (*EUROSTAT*) informācijas un komunikācijas pasākumus, kas attiecas uz 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minētā konkrētā mērķa īstenošanu, tā darbībām un rezultātiem, īsteno tad, ja tie attiecas uz ***datu vākšanu un*** Eiropas statistikas izstrādi, sagatavošanu un izplatīšanu saskaņā ar Regulā (EK) Nr. 223/2009 noteiktajiem statistikas principiem. **[Gr. 129]**

23. pants

Atcelšana

Regulas (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014, (ES) Nr. 258/2014, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) 2017/826 no 2021. gada 1. janvāra atceļ.

~~(1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regula (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 031, 1.2.2002., 1. lpp.).~~

(2) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

24. pants

Pārejas noteikumi

1. Šī regula neietekmē attiecīgo darbību turpināšanu vai grozīšanu — līdz to slēgšanai — saskaņā ar Regulām (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014, (ES) Nr. 258/2014, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) 2017/826, ko attiecīgajām darbībām turpina piemērot līdz to noslēgumam.

2. No Programmas finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp Programmu un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar iepriekšējām programmām, kas izveidotas ar 1. punkta sarakstā norādītajiem tiesību aktiem.

3. Lai varētu pārvaldīt darbības, kuras nav pabeigtas līdz 2027. gada 31. decembrim, apropriācijas 4. panta 3. punktā paredzēto izmaksu segšanai budžetā vajadzības gadījumā var iekļaut arī pēc 2027. gada.

25. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

…,

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētājs

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

I PIELIKUMS

Attiecināmās darbības, kas īsteno 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi

Uz finansējumu var pretendēt šādas galvenokārt ar dotāciju un iepirkumu starpniecību veiktas darbības, ar kurām īsteno 3. panta 2. pnkta e) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi:

1. veterinārie un fitosanitārie ārkārtas pasākumi;

1.1. veterinārie un fitosanitārie ārkārtas pasākumi, kuri jāīsteno, ja apstiprināts kādas III pielikuma sarakstā norādītas dzīvnieku slimības vai zoonozes gadījums, viena vai vairāku kaitīgo organismu klātbūtne vai ja ir tieši draudi cilvēka, dzīvnieku vai augu veselības statusam Savienībā.

Pirmajā punktā minētos pasākumus īsteno nekavējoties un to piemērošana atbilst attiecīgo Savienības tiesību aktu normām.

1.2. Attiecībā uz fitosanitārām ārkārtas situācijām dalībvalstīm Savienības finansējumu var piešķirt par šādiem pasākumiem, kas vērsti pret pirmo augiem kaitīgo organismu uzliesmojumu kādā konkrētā teritorijā:

a) ~~pasākumi~~ ***pret kādu Savienības karantīnas organismu vērsti profilakses, ierobežošanas un/vai izskaušanas pasākumi***, ko uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 ([1]) 16. panta vai uz ***tādu*** Savienības pasākumu pamata, kuri pieņemti saskaņā ar minētās regulas 28. panta 1. punktu, īsteno kādas dalībvalsts kompetentā iestāde~~, lai izskaustu kādu Savienības karantīnas organismu~~; **[Gr. 130]**

b) pasākumi, ko uz Regulas (ES) 2016/2031 29. panta pamata īsteno kādas dalībvalsts kompetentā iestāde, lai ***veiktu profilaksi, ierobežotu un/vai*** izskaustu kādu kaitīgo organismu, kurš nav norādīts Savienības karantīnas organismu sarakstā un kuru saskaņā ar tās pašas regulas minētajā pantā vai 30. panta 1. punktā minētajiem kritērijiem var kvalificēt par Savienības karantīnas organismu; **[Gr. 131]**

c) ja Savienības aizsardzībai pret attiecīgā kaitīgā organisma tālāku izplatību tas nepieciešams — papildu aizsardzības pasākumi, kas veikti pret tāda kaitīgā organisma izplatību, attiecībā uz kuru uz Regulas (ES) 2016/2031 28. panta 1. punkta un 30. panta 1. punkta pamata ir pieņemti Savienības pasākumi, kas nav šā punkta a) ***un b)*** apakšpunktā minētie ~~izskaušanas pasākumi un b) apakšpunktā minētie ierobežošanas pasākumi~~ ***pasākumi, vajadzības gadījumā ierobežojot slimību pārnēsātāju brīvu kustību apkārtējās dalībvalstīs***. **[Gr. 132]**

ca) pasākumi, ar kuriem izskauž kaitīgo organismu, kas pēkšņi ir parādījies, pat ja to neuzskata par Savienības karantīnas kaitīgo organismu, bet gan par ekstremālu klimatisko apstākļu vai klimata pārmaiņu ietekmes rezultātu kādā no dalībvalstīm; **[Gr. 133]**

1.3. Savienības finansējumu jo īpaši var nodrošināt šādiem pasākumiem.

1.3.1. Aizsardzības pasākumi, kuri tiek veikti, ja, trešā valstī, dalībvalstī vai aizjūras zemē vai teritorijā esot sastopamai vai izvēršoties kādai no III pielikuma sarakstā norādītajām dzīvnieku slimībām un zoonozēm, rodas tiešs apdraudējums Savienības veselības statusam, vai aizsardzības pasākumi vai citi relevanti pasākumi, kuri veikti Savienības augu veselības statusa atbalstīšanai.

1.3.2. Šajā pielikumā minēti pasākumi, kurus īsteno viena vai vairākas dalībvalstis, kas cieši sadarbojas attiecīgās epidēmijas kontrolēšanā.

1.3.3. III pielikuma sarakstā norādīto dzīvnieku slimību un zoonožu kontrolēšanai paredzēto bioloģisko produktu krājumi, ja pēc dalībvalsts pieprasījuma Komisija šādu krājumu izveidi attiecīgajā dalībvalstī uzskata par nepieciešamu.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEC, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK (OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.).

1.3.4. Bioloģisko produktu krājumu izveidošana vai vakcīnu devu iegāde, ja, trešā valstī vai dalībvalstī esot sastopamai vai izvēršoties kādai no III pielikuma sarakstā norādītajām dzīvnieku slimībām un zoonozēm, var rasties apdraudējums Savienībai.

1.3.4.a Ja pastāv epizootisku slimību un/vai kaitīgu organismu izplatīšanās risks, visā Savienībā būtu ievērojami jāpastiprina kontroles un uzraudzības pasākumi Savienībā un uz tās ārējām robežām. **[Gr. 134]**

1.3.4.b Pasākumi, kuru mērķis ir uzraudzīt patlaban zināmu un nezināmu kaitīgu organismu un slimību parādīšanos. **[Gr. 135]**

2. Ikgadējas un daudzgadējas veterinārās un fitosanitāras programmas

2.1. Ikgadējas un daudzgadējas veterinārās un fitosanitāras programmas, kuru uzdevums ir III pielikuma sarakstā norādīto dzīvnieku slimību, zoonožu un augiem kaitīgo organismu ***profilakse,*** izskaušana, kontrole un uzraudzība, jāīsteno atbilstoši attiecīgo Savienības tiesību aktu normām. **[Gr. 136]**

Nosacījumi attiecībā uz darbībām, kas var pretendēt uz finansējumu, ir noteikti 16. pantā minētajā darba programmā.

Programmas Komisijai tiek iesniegtas līdz 31. maijam gadā tieši pirms plānotās īstenošanas perioda.

Pēc tam, kad labumguvēji iesnieguši starpposma finanšu pārskatus, vajadzības gadījumā Komisija dotācijas nolīgumu attiecībā uz visu attiecināmības periodu var grozīt.

Šīm programmām būtu jāatspoguļo jaunā realitāte, ko rada klimata pārmaiņas un to daudzveidība Eiropas līmenī. Tām būtu arī jāpalīdz novērst Eiropas bioloģiskās daudzveidības samazināšanos. **[Gr. 137]**

2.2. Ja, esot sastopamai vai izvēršoties kādai no dzīvnieku slimībām vai zoonozēm, kas norādītas III pielikuma sarakstā, varbūtīgs kļūst Savienības veselības statusa apdraudējums un lai Savienību aizsargātu pret šādas slimības vai zoonozes introducēšanos, vai ja Savienības augu veselības statusa atbalstam ir nepieciešami aizsardzības pasākumi, dalībvalstis savās programmās var iekļaut pasākumus, kuri sadarbībā ar blakus esošo trešo valstu iestādēm īstenojami šādu valstu teritorijā. Tādos pašos apstākļos un tādā pašā nolūkā Savienības finansējumu var piešķirt arī tieši trešo valstu kompetentajām iestādēm.

2.3. Kas attiecas uz fitosanitārām programmām, Savienības finansējumu dalībvalstīm var piešķirt par šādiem pasākumiem:

a) konkrētos laikposmos īstenoti apsekojumi, kuros tiek pārbaudīta vismaz klātbūtne tādam Savienības karantīnas organismam un tādu kaitīgu organismu pazīmes vai simptomi, uz ko attiecas Regulas (ES) 2016/2031 29. pantā minētie pasākumi vai pasākumi, kuri pieņemti uz minētās regulas 30. panta 1. punkta pamata;

b) konkrētos laikposmos īstenoti apsekojumi, kuros tiek pārbaudīta vismaz klātbūtne tādiem kaitīgiem organismiem, kas nav a) apakšpunktā minētie kaitīgie organismi, kas varētu nozīmēt jaunu risku Savienības teritorijai un kā ievešana vai izplatīšanās varētu būtiski skart Savienības lauksaimniecību vai mežus;

c) pasākumi, ko uz Regulas (ES) 2016/2031 17. panta vai uz Savienības pasākumu pamata, kuri pieņemti saskaņā ar tās pašas regulas 28. panta 1. punktu, īsteno kādas dalībvalsts kompetentā iestāde, lai ***veiktu profilaksi, ierobežotu vai*** izskaustu kādu Savienības karantīnas organismu; **[Gr. 138]**

d) pasākumi, ko uz Regulas (ES) 2016/2031 29. panta pamata īsteno kādas dalībvalsts kompetentā iestāde, lai ***veiktu profilaksi, ierobežotu vai*** izskaustu kādu kaitīgo organismu, kurš nav norādīts Savienības karantīnas organismu sarakstā un kuru saskaņā ar tās pašas regulas minētajā pantā vai 30. panta 1. punktā minētajiem kritērijiem var kvalificēt par Savienības karantīnas organismu; **[Gr. 139]**

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

e) ja Savienības aizsardzībai pret attiecīgā kaitīgā organisma tālāku izplatību tas nepieciešams — papildu aizsardzības pasākumi, kas veikti pret tāda kaitīgā organisma izplatību, attiecībā uz kuru uz Regulas (ES) 2016/2031 28. panta 1. punkta un 30. panta 1. punkta pamata ir pieņemti Savienības pasākumi, kas nav šā punkta c) ~~apakšpunktā minētie izskaušanas pasākumi~~ un d) apakšpunktā minētie ~~ierobežošanas~~ pasākumi; **[Gr. 140]**

f) ja Savienības aizsardzībai pret attiecīgā kaitīgā organisma tālāku izplatību tas nepieciešams — pasākumi, ko invadētā teritorijā, kurā minēto kaitēkli nav iespējams izskaust, īsteno tāda kaitīgā organisma izplatības ierobežošanai, pret ko uz Regulas (ES) 2016/2031 28. panta 2. punkta vai tās pašas regulas 30. panta 3. punkta pamata ir pieņemti Savienības mēroga ierobežošanas pasākumi.

Šo pasākumu aptverto augiem kaitīgo organismu saraksts ir noteikts 16. pantā minētajā darba programmā.

3. Dzīvnieku labturības pilnveidošanas aktivitātes***, tostarp pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt dzīvnieku labturības standartu ievērošanu dzīvnieku transportēšanas laikā***. **[Gr. 141]**

4. Regulas (ES) 2017/625 92., 95. un 97. pantā minētās Eiropas Savienības references laboratorijas un Eiropas Savienības references centri.

5. Regulas (ES) 2017/625 112. pantā minētās koordinētās kontroles programmas un informācijas un datu vākšana.

6. Pret pārtikas izšķērdēšanu un ar pārtikas likumdošanas pārkāpumiem saistītu krāpšanu vērstas aktivitātes.

7. ~~Ilgtspējīgas pārtikas ražošanas un patēriņa aktivitātes~~ ***Darbības, ar kurām atbalsta agroekoloģisko ražošanu, ilgtspējīgu*** pārtikas ***patēriņu, kas nerada kaitējumu videi un bioloģiskajai daudzveidībai, un tiešās pārdošanas un īso piegādes ķēžu veicināšanu***. **[Gr. 142]**

8. Ar 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi saistītu tiesību aktu rezultatīvai un efektīvai īstenošanai nepieciešamās datubāzes un datorizētas informācijas pārvaldības sistēmas, par kurām pierādīts, ka tās dod pievienoto vērtību visai Savienībai***; jauno tehnoloģiju ieviešana, lai uzlabotu produktu izsekojamību, piemēram, QR kodi uz ražojuma iepakojuma***. **[Gr. 143]**

9. Mācības, kas paredzētas par oficiālajām kontrolēm atbildīgajiem kompetento iestāžu darbiniekiem un citām dzīvnieku slimību vai augiem kaitīgo organismu pārvaldībā un/vai profilaksē iesaistītām personām un kas minētas Regulas (ES) 2017/625 130. pantā.

10. Ceļa izdevumi, izmitināšanas un uzturēšanās izdevumi, kas dalībvalstu ekspertiem radušies tādēļ, ka Komisija tos norīkojusi palīdzēt saviem ekspertiem, kā paredzēts Regulas (ES) 2017/625 116. panta 4. punktā un 120. panta 4. punktā.

11. Tehniskais un zinātniskais darbs, ieskaitot pētījumus un koordinēšanas aktivitātes, kas ~~nepieciešams~~ ***nepieciešamas***, ***lai novērstu jaunu un nezināmu slimību un kaitīgu organismu parādīšanos un*** lai būtu drošība, ka jomā, kura saistīta ar 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, tiek pareizi īstenoti tiesību akti un ka šie akti ir pielāgoti norisēm zinātnē, tehnikā un sabiedrībā. **[Gr. 144]**

12. Aktivitātes, ko īsteno dalībvalstis vai starptautiskas organizācijas, darbojoties 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minētā konkrētā mērķa īstenošanai un atbalstot ar minēto mērķi saistīto noteikumu izstrādi un īstenošanu.

13. Projekti, kurus viena vai vairākas dalībvalstis organizē, lai ar inovatīvu paņēmienu un protokolu starpniecību efektivizētu 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minētā konkrētā mērķa īstenošanu.

14. Atbalsts, kas 3. panta 2. punkta e) apakšpunktā minētā konkrētā mērķa jomu reglamentējošo noteikumu īstenošanas ietvaros sniegts Savienības un dalībvalstu īstenotām informācijas un izpratnes veidošanas iniciatīvām, kuru nolūks ir nodrošināt kvalitatīvāku, atbilstīgu un ilgtspējīgu pārtikas ražošanu un patēriņu, ~~ieskaitot aktivitātes, kuru nolūks ir novērst pārtikas izšķērdēšanu~~ ***tostarp novērst pārtikas izšķērdēšanu, tā atbalstot aprites ekonomiku,*** un ar pārtikas likumdošanas pārkāpumiem saistītu krāpšanos. **[Gr. 145]**

15. Cilvēka, dzīvnieku un augu veselības aizsardzības un dzīvnieku labturības nolūkā veiktu pasākumu īstenošana ar dzīvniekiem, dzīvnieku izcelsmes produktiem, augiem un augu produktiem, kuri no trešām valstīm nonāk pie kādas no Eiropas Savienības robežām.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

II PIELIKUMS

Attiecināmās darbības, kas īsteno 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi

Savienības rīcībpolitiku īstenošanai ir nepieciešama augsti kvalitatīva, salīdzināma un drošticama statistiska informācija par Savienības ekonomisko, sociālo, teritoriālo un vidisko situāciju. Turklāt Eiropas statistika Eiropas iedzīvotājiem paver iespēju saprast demokrātisko procesu, tajā piedalīties un diskutēt par Savienības pašreizējo stāvokli un tās nākotni.

Kopā ar Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku Programma dod Eiropas statistikas izstrādes, sagatavošanas un izplatīšanas satvaru 2021.–2027. gadam. Eiropas statistika ciešā un koordinētā sadarbībā Eiropas Statistikas sistēmā (ESS) tiek izstrādāta, sagatavota un izplatīta uz minētā satvara pamata un saskaņā ar Eiropas Statistikas prakses kodeksa principiem.

Uz šā satvara pamata izstrādātā, sagatavotā un izplatītā Eiropas statistika palīdz īstenot LESD izklāstītās un tālāk Komisijas stratēģiskajās prioritātēs atspoguļotās Savienības politiskās nostādnes.

Īstenojot 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minēto konkrēto mērķi, tiek veiktas šādas darbības:

Ekonomiskā un monetārā savienība, globalizācija un tirdzniecība

— sniegt augsti kvalitatīvu statistiku, uz kuras balstās pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra, Reformu atbalsta programma un Savienības ikgadējais ekonomikas pārraudzības un vadības cikls;

— sniegt un attiecīgā gadījumā pastiprināt galvenos Eiropas ekonomiskos rādītājus (*PEEI*);

— sniegt statistiku un metodoloģiskus norādījumus par to, kā statistiski traktēt investīcijas un budžetāros instrumentus ekonomiskās konverģences, finansiālās stabilitātes un darbvietu radīšanas atbalsta kontekstā;

— sniegt statistiku pašu resursu, kā arī ES darbinieku atalgojuma un pensiju vajadzībām;

— labāk novērtēt ***preču un*** pakalpojumu tirdzniecību, ārvalstu tiešos ieguldījumus, globālās vērtībķēdes un globalizācijas ietekmi uz Savienības ekonomiku; **[Gr. 146]**

Vienotais tirgus, inovācija un digitālā pārveide

— sniegt augsti kvalitatīvu un drošticamu statistiku vienotā tirgus, Eiropas aizsardzības rīcības plāna un galveno inovācijas un pētniecības jomu vajadzībām;

— vairāk un savlaicīgāk sniegt statistiku par sadarbīgo ekonomiku un par digitalizācijas ietekmi uz Eiropas uzņēmumiem un iedzīvotājiem.

Eiropas sociālā dimensija

— sniegt ~~augsti kvalitatīvu~~ ***augstas kvalitātes***, savlaicīgu un drošticamu statistiku, kas atbalsta Eiropas sociālo tiesību pīlāru un Savienības prasmju politiku, tostarp***, bet ne tikai,*** sniegt statistiku par darba tirgu, nodarbinātību, izglītību un apmācību, ienākumu līmeni, dzīves apstākļiem, nabadzību, nevienlīdzību, sociālo aizsardzību, nedeklarētu darbu, kā arī prasmēm veltītu satelītkontu statistiku; **[Gr. 147]**

— sniegt statistiku, kas attiecas uz ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām;

— bagātināt migrācijas statistiku, jo īpaši statistiku par migrantu stāvokli un integrāciju un par patvēruma meklētāju izglītības vajadzībām un kvalifikācijas līmeņiem;

— izstrādāt modernizētas iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanas programmas un iedzīvotāju statistiku laikposmam pēc 2021. gada;

— sniegt iedzīvotāju skaita prognozes un to ikgadējus atjauninājumus.

Ilgtspējīga attīstība, dabas resursi un vide

— pārraudzīt virzību uz ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanu;

— turpināt izstrādāt statistiku, kas balsta Enerģētikas stratēģiju, aprites ekonomiku un stratēģiju attiecībā uz plastmasu;

— sniegt svarīgāko statistiku un rādītājus par vidi, arī par atkritumiem, ūdeni, bioloģisko daudzveidību, mežiem, zemes izmantojumu un zemes segumu, statistiku par klimatu un rādītājus un statistiku par vides ekonomiskajiem kontiem;

— sniegt statistiku par kravu un pasažieru transportu, lai atbalstītu Savienības rīcībpolitikas

— un atbalstītu tālākus rādītājus, ar kuru palīdzību pārraudzīt intermodalitāti un modālu pāreju uz videi nekaitīgākiem transporta veidiem;

— laikus sniegt relevantus datus kopējās lauksaimniecības politikas un kopējās zivsaimniecības politikas un citu ar vidi, pārtikas drošumu un dzīvnieku labturību saistītu rīcībpolitiku vajadzībām.

Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija

— laikus un daudzpusīgi sniegt statistikas rādītājus par Savienības reģioniem, arī attālākajiem reģioniem, pilsētām un lauku apgabaliem, lai pārraudzītu un izvērtētu, cik iedarbīgas ir teritoriālās attīstības politikas un kāda ir nozaru politiku teritoriālā ietekme;

— atbalstīt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas rādītāju izstrādi un apkarot terorisma finansēšanu; un izstrādāt statistiku par policiju un drošību;

— vairāk izmantot ģeotelpiskos datus un statistikas sagatavošanā sistemātiski integrēt un maģistralizēt ģeotelpiskās informācijas pārvaldību.

Uzlabot Eiropas statistikas komunicēšanu un popularizēt to kā uzticamu informācijas avotu dezinformācijas apkarošanai tiešsaistē

— sistemātiski popularizēt Eiropas statistiku kā uzticamu pierādījumu avotu un faktu pārbaudītājiem, pētniekiem un publiskām iestādēm atvieglot tās izmantošanu cīņai pret dezinformāciju tiešsaistē;

— statistiku padarīt lietotājiem vieglāk piekļūstamu un labāk saprotamu, arī sniedzot pievilcīgas un interaktīvas vizualizācijas un tādus individualizētākus pakalpojumus kā dati pēc pieprasījuma un pašapkalpošanās ceļā izdarīta analīze;

— tālāk izstrādāt un pārraudzīt Eiropas statistikas kvalitātes nodrošināšanas satvaru, ieskaitot profesionālvērtēšanu par dalībvalstu atbilstību Eiropas Statistikas prakses kodeksam;

— pētniecības vajadzībām sniegt piekļuvi mikrodatiem, turklāt aizsargājot visaugstākos datu aizsardzības un statistiskās konfidencialitātes standartus.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

Datu revolūcijas priekšrocību izmantošana un pāreja uz uzticamu viedo statistiku

— intensīvāk izmantot jaunus digitālus datu avotus un iedibināt uzticamas viedās statistikas pamatus, ar kuras palīdzību gandrīz reāllaikā ar uzticamu algoritmu starpniecību sagatavot jaunu statistiku;

— pārņemot privātumu pasargājošas datošanas metodes un drošas daudzpusējas datošanas metodes, izstrādāt jaunas pieejas privāti turētu datu izmantošanai;

— oficiālā statistikā veicināt progresīvu pētniecību un inovāciju, tostarp izmantojot kopdarbības tīklus un nodrošinot Eiropas statistikas mācībprogrammas.

Izvērstas partnerības un sadarbība statistikā

— pastiprināt ESS partnerību un sadarbību ar Eiropas Centrālo banku sistēmu;

— veicināt partnerības ar publisku un privātu datu turētājiem un tehnoloģiju nozari, lai atvieglinātu piekļuvi datiem statistikas vajadzībām, no dažādiem avotiem nākošu datu integrāciju un jaunāko tehnoloģiju izmantošanu;

— pastiprināt sadarbību ar pētniekiem un akadēmiskajām aprindām, jo īpaši attiecībā uz jaunu datu avotu izmantošanu, datu analīzi un statistikpratības veicināšanu;

— globālās oficiālās statistikas interesēs sadarboties ar starptautiskām organizācijām un trešām valstīm.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

III PIELIKUMS

Dzīvnieku slimību un zoonožu saraksts

(1) ~~Āfrikas zirgu mēris~~

~~(2) Āfrikas cūku mēris~~

~~(3) liesas sērga~~

~~(4) putnu gripa (ļoti patogēniskā)~~

~~(5) putnu gripa (mazpatogēniskā)~~

~~(6) kampilobakterioze~~

~~(7) klasiskais cūku mēris~~

~~(8) mutes un nagu sērga~~

~~(9) kazu infekciozā pleiropneimonija~~

~~(10) zirgu ļaunie ienāši~~

~~(11) inficēšanās ar infekciozā katarālā drudža vīrusu (serotipi 1–24)~~

~~(12) inficēšanās ar *Brucella abortus*, *B. melitensis* un *B. suis*~~

~~(13) inficēšanās ar epizootiskās hemorāģiskās slimības vīrusu~~

~~(14) inficēšanās ar nodulārā dermatīta vīrusu~~

~~(15) inficēšanās ar *Mycoplasma mycoides* subsp. mycoides SC (govju infekciozā pleiropneimonija)~~

~~(16) inficēšanās ar *Mycobacterium tuberculosis* kompleksu (*M. bovis*, *M. caprae* un *M. tuberculosis*)~~

~~(17) inficēšanās ar Ņūkāslas slimības vīrusu~~

~~(18) inficēšanās ar mazo atgremotāju mēra vīrusu~~

~~(19) inficēšanās ar trakumsērgas vīrusu~~

~~(20) inficēšanās ar Rifta ielejas drudzi (infekciozais enzootiskais hepatīts)~~

~~(21) inficēšanās ar govju mēra vīrusu~~

~~(22) inficēšanās ar zoonozi izraisošiem *Salmonella* serotipiem~~

~~(23) invadēšanās ar *Echinococcus* spp.~~

~~(24) listerioze~~

~~(25) aitu bakas un kazu bakas~~

~~(26) transmisīvās sūkļveida encefalopātijas~~

~~(27) trihineloze~~

~~(28) Venecuēlas zirgu encefalomielīts~~

~~(29) verotoksigēniskā *E. coli*~~

Dzīvnieku slimību un zoonožu saraksts ietver

a) slimību sarakstu, kas izveidots saskaņā ar Regulas (ES) 2016/429 1. daļas 2. nodaļu;

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

b) salmonellas, zoonozes un zoonožu ierosinātājus, uz kuriem attiecas Regula (EK) Nr. 2160/2003 un Direktīva 2003/99/EK [1];

c) transmisīvās sūkļveida encefalopātijas. **[Gr. 148]**

---

[1] ***Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/99/EK (2003. gada 17. novembris) par zoonožu un zoonožu ierosinātāju uzraudzību, ar kuru groza Padomes Lēmumu 90/424/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 92/117/EEK (OV L 325, 12.12.2003., 31. lpp.).***

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

IV PIELIKUMS

RĀDĪTĀJI

Mērķis	Rādītājs
3. panta 2. punkta a) ***apakšpunkta i) punktā*** noteiktie mērķi	1 – ~~Par brīvas preču un pakalpojumu aprites jautājumiem un publisko iepirkumu reglamentējošiem~~ Savienības tiesību ~~aktiem saņemto jauno sūdzību un neatbilstības gadījumu skaits~~. 2 – Pakalpojumu tirdzniecības ierobežotības rādītājs. 3 – Apmeklējumu skaits portālā "Tava Eiropa". 4. – ~~Kopīgas tirgus uzraudzības kampaņas.~~
3. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā noteiktie mērķi	***1 – Par brīvas preču un pakalpojumu aprites un tiešsaistes tirdzniecības jautājumiem saņemto jauno sūdzību un neatbilstības gadījumu skaits.*** ***2 – Kopīgas tirgus uzraudzības un produktu drošuma kampaņu skaits.***
3. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteiktie mērķi	1 – ***Programmas un tīkla*** atbalsta saņēmēju MVU skaits. 2 – Atbalsta saņēmēji uzņēmumi, kas izveidojuši līgumsabiedrības; skaits. ***2.a – To uzņēmēju skaits, kuri izmanto mentorēšanas un mobilitātes shēmas.*** ***2.b – MVU izveidošanas laika un izmaksu samazinājums.*** ***2.c – Izveidoto uzņēmumu tīklu skaits salīdzinājumā ar atskaites punktu.*** ***2.d – To dalībvalstu skaits, kuras izmanto MVU testu.*** ***2.e – To dalībvalstu skaita būtisks pieaugums, kurās ir vienotais kontaktpunkts uzņēmējdarbības sākšanai.*** ***2.f – Eksportējošu MVU īpatsvara pieaugums un ārpus Savienības eksportējošu MVU īpatsvara pieaugums salīdzinājumā ar atskaites punktu.*** ***2.g – To dalībvalstu skaita būtisks pieaugums salīdzinājumā ar atskaites punktu, kuras īsteno uzņēmējdarbības risinājumus, kas vērsti uz potenciālajiem uzņēmējiem, gados jauniem uzņēmējiem, jaunpienācējiem uzņēmējiem un sievietēm uzņēmējām, kā arī citām konkrētām mērķa grupām.*** ***2.h – To Savienības iedzīvotāju īpatsvara pieaugums salīdzinājumā ar atskaites punktu, kuri vēlētos būt pašnodarbināti.***

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

Mērķis	Rādītājs
	2.i – MVU sniegums attiecībā uz ilgtspēju, ko mēra cita starpā kā palielinājumu to Savienības MVU īpatsvaram, kuri izstrādā ilgtspējīgas zilās ekonomikas un ekoloģiskos produktus ([1a]) un pakalpojumus un kā resursefektivitātes uzlabojumu (kas var ietvert enerģiju, materiālus vai ūdeni, reciklēšanu utt.) salīdzinājumā ar atskaites punktu. **** Visi rādītāji jāsalīdzina ar pašreizējo stāvokli 2018. gadā.*** ***([1a]) Ekoloģiski produkti un pakalpojumi ir tādi produkti un pakalpojumi, kuru galvenā funkcija ir samazināt risku videi un pēc iespējas samazināt izmešus un resursu izmantojumu. Ir ietverti arī ražojumi ar vides elementiem (ekodizains, ekomarķējums, bioloģiskā ražošana un būtisks pārstrādāto izejvielu īpatsvars). Avots: Eirobarometra zibensaptauja Nr. 342, "MVU, resursu efektivitāte un zaļie tirgi".***
3. panta 2. punkta c) apakšpunktā noteiktie mērķi i) ii)	1 – Eiropas standarti, ko dalībvalstis ieviesušas kā nacionālus standartus; daļa no aktīvo Eiropas standartu kopskaita. 2 – ES apstiprināto starptautisko finanšu pārskatu un revīzijas standartu procents.
3. panta 2. punkta d) apakšpunktā noteiktie mērķi i) ii)	1 – Patērētāju stāvokļa rādītājs. 2 – To nostājas dokumentu un atbilžu skaits, ko labumguvēji snieguši sabiedriskajās apspriešanās par finanšu pakalpojumiem.
3. panta 2. punkta e) apakšpunktā noteiktie mērķi	1 – Veiksmīgi īstenotu nacionālo veterināro un fitosanitāro programmu skaits. ***2 – Veiksmīgi novērsto tādu ārkārtas situāciju skaits, kuras izraisījuši kaitīgie organismi.*** ***3 – Veiksmīgi novērsto tādu ārkārtas situāciju skaits, kuras izraisījušas slimības.***
3. panta 2. punkta f) apakšpunktā noteiktie mērķi	1 – Internetā publicētās statistikas ietekme: tīmekļpieminējumu un pozitīva/negatīva viedokļa paudumu skaits.

[Am. 149]